

**незалежная
газета**

наша Ніва

П Е Р Ш А Я   Б Е Л А Р У С К А Я   Г А З Е Т А

Заснаваная ў лістападзе 1906. Адноўленая ў траўні 1991. Выдавец: Прыватнае прадпрыемства «Суродзічы». Выходзіць штотыднёва, у серады

У НУМАРЫ

Даляр уніз, еўра ўверх

Прадказаная Пятром
Пракаповічам нестабільнасць
на сусветных фінансовых
рынках началася.
Старонка 4.

Расія многа хоча ўзамен за новыя кредыты

Вынікі закрытых перамоў
Лукашэнкі і Мядзведзеў ў
Завідаве і Сочы.
Старонка 5.

Монстр на Стараёўскай

Фірма «Трайпл» мае
збудаваць у цэнтры Мінска
гіганцкі даходны дом, які
разбурыць мінскі краівід.
Старонка 9.

Край за небакраем, або Беларуская Прусія

Дзе яшчэ ў Беларусі ёсьць
такі горы? Дзе яшчэ так
чуваць подых Балтыкі?
Старонка 12.

Белтэст «Белсату»

«Нарэшце!» Гэты быў ці не
перны водгук, які давялося
прачытаць у Інтэрнэце пасля
таго, як з пасады дырэктаркі
тэлеканалу была звольнена
Агнешка Рамашэўская. Піша
Віталь Тарас. Старонка 6.

Бяжы, Інтэрнэшнл, бяжы

Том Тыквер, аўтар
мастацкай даганялкі «Бяжы,
Лола, бяжы», зняў фільм, які
паўгоду таму ніхто б
глядзець не стаў. Піша Павал
Касцюковіч. Старонка 11.

Ці скароцяць заробак бюджэтнікам?

Такія чуткі ўпарты ходзяць.

У цяперашні час Мінінфін Беларусі рыхтуе ўдакладнены варыянт бюджету на 2009 год. Аляксандр Лукашэнка запатрабаваў ад ураду дасягнуць бездэфіцитнага бюджету, і ўрад вымушаны быў пропанаваць скарачэнне заробаку працаўнікоў бюджетных арганізацый. Бездэфіцитны бюджет, у сваю чаргу, быў умовай міжнародных кре-

Далейшае абрацанне
заробаку будзе мець
прыхаваную форму.

Дытораў для выдачы мільярдных крэдытаў Беларусі.

Канкрэтныя прапановы, якія падрыхтаваў Мінінфін, карактуючы бюджет, апублікаваныя пакуль не былі. Нізкай інфармацыі незалежным СМИ здавацца, што пакуль не ўдалося.

У сувязі з дэвальвацыяй рубля разрывныя прыбылкі працаўнікоў дзяржектарту ўжо скарачліся на трачніні ў даляравым выражэнні.

Калі далейшае абрацанне заробаку адбудзеца, яно, найхутчэй, будзе мець прыхаваную, расцягнутую, а не разавую форму.

Ітак, у лютым сярэдні заробак буднім склаў 906 тыс. рублёў, паводле падліку дзяржжайнага Белстату. Гэты ж паказчык у студзені складаў 920 тыс., а яшчэ ў снежні сярэдні заробак перавышаў мільён рублëў.

Мікола Бугай

Доўгія ўгаворы

Аляксандр Лукашэнка цягам мінулага тыдня двойчы ездзіў у Расію для сустрэча з Дзмітрыем Мядзведевым. Інфармацыя з аўбодвух спаканняў прыходзіла мінімальная. Толькі з расійскіх СМИ можна было даведацца, пра што ж вялася гаворка за зачыненымі дзвірымі ў Завідаве і Краснай Паляне.

Нават тыя паведамленні пра перамовы 19 сакавіка, што працоўчалі ў расійскіх інфармацыйных агенцтвах, не ўтрымлівалі нікай канкрэтныкі. Паводле афіцыйных

звестак, на сустрэчы аблімкоўваліся пытанні беларуска-расійскага інтэграцыйнага ўзаемадачынення.

Як перадае Першы

расійскі канал, сярод галоўных пытанняў сустрэчы было супрацоўніцтва ў вайскова-тэхнічнай і энергетычнай сферах, а «асаблівая ўвага была нададзеная крэдytна-финансаваму ўзаемадзеянню». Ці не чарговы крэдyt прасіў Лукашэнка ў Завідаве?

Працяг на старонцы 3.

БЕЛСАТ tv
BELSAT

**25 САКАВІКА АДКРЫВАЕМ
НОВЫ ЭТАП**

**ЦЯПЕР ПОЙНЫ ІНФАРМАЦЫЙНЫ
СЭРВІС – СА СПОРТАМ
І НАДВОР'ЕМ ШТОДНЯ А 21:00**

Шукай нас на спадарожніках:
SIRIUS I ASTRA

www.belsat.eu

АБ'ЕКТЫ

21:00

ЗАЎСЁДЫ ПОЙНАЯ ІНФАРМАЦЫЯ, БЕЗ ЦЭНЗУРЫ

Праця са старонкі I.

Доўгія ўгаворы

Як паведаміла агенцтву «Інтэрфакс» прэс-сакратар презідента РФ Наталія Цмакова, была даслана таядомуленыя, што 20 сакавік — гэта значыць, праста на наступны дзень — будзе праведзеная сумесная калегія міністэрстваў фінансаў Расіі і Беларусі «для дайшаша абмеркавання пытанняў працлаўлення краінты і выкарыстання іншых формаў эканамічнага ўзаемадзеяння». Такім чынам, якім не адказалаі хутчэй «так», чын «не».

У Мінску міністр фінансаў Расіі Аляксей Кудрын заявіў, што найбліжэйшым часам Беларусь будзе пераведзеная апошнія траншы (500 мільёнаў даляраў) стабілізацыйнага краінты. А таксама разглядаюцца «іншыя формы падтрымкі».

Тым часам прам'ер-міністр Сяргей Сідорскі на сустэрні з Кудрынам паведаміў, што Беларусь защиціла ў больш актыўнай працы расійскую капітулу ў Беларусі. Кіраўнік ураду зазначыў, што працлаўляюча юрэспектральнасць ўзелу расійскіх інвестараў у малочнай галіне. Паводле «Камерсанта», на прамавох у Завідзе ў тым ліку падымалася пытанне прыыватизацыі малочных прадпрыемстваў Беларусі.

Малакапераапрацоўчая галіна з'яўляецца адной з найбольш прыбылковых у Беларусі, а большая частка экспарту ідзе менавіта ў Расію. Разам з тым, яшчэ зусім нядайна Лукашэнка ў Магілёве, наведваючы прадпрыемства «Бабушкіна крэмы», заявіў, што дзяржава не

мае намеру прадаваць падобныя прадпрыемствы.

Як паведамляе «Камерсант», на сустэрні ў Цвярской вобласці таксама прысутнічаў намеснік начальніка «Газпрому» Аляксей Мядзведзеў. Справа ў тым, што Беларусь запазычылася «Газпрому» 70 мільёнаў даляраў. Мядзведзеў, які Аляксей, сказаў з усмешкай карэспандэнту «Камерсанта», што гэту проблему ўдалося вырашыць. Якім чынам — не паведамлена.

Пасля кабінетных перамоваваў лідэры дзяржаваў пайшлі гуляць па рээлэнцыі, дзе іх чакала барбекю, яны пілі гарбату на двары і грэліся

ля вогнічча. Пры гэтым Лукашэнка быў апрануты ў вайсковы бундзтат. Потым Лукашэнка наікраваўся дацама ў Мінск.

Як паведаміла БЕЛТА, сирод іншага ў Завідзе аблікоўваліся стасункі паміж афіцыйнымі Мінскам і Еўрасаозам. Напэўна, гэтае самое пытанне было адным з галоўных падчас другога раунду перамоваваў між Лукашэнкам і Мядзведзеўм, што чакана прайшло ў Краснай Паліні пад Сочы 21 сакавіка, праз два дні пасля Завідева. Тым больш што напіраўдзі, 20 сакавіка, Еўрасаоз зрабіў афіцыйную запрашэнне Беларусі ў праграму

«Усходняга партнёрства». Афіцыйна паведамлена, што кіраўнікі краін сустрэліся, каб «пагутарыць аб замежнапалітычных аспектах».

«Два дні назад мы аблікоўвалі альтыкрайсныя меры, эканоміку, але застаўся некаторы пакет пытанняў, які мы павінны абмеркаваць. Па замежнапалітычных аспектах, вядома, вельмі пажадана пагутарыць, каб не было ніякіх розначанняў», — цытуе агенцтва РІА «Новости» Лукашэнку.

Выглядзе на тое, што Лукашэнку зноў ўгаворвалі прызнаніе незалежнасці Абхазіі і Палдіней Асеціі, у адваротным выпадку страшачы

змянц з крэдытнай іглы.

Тым часам міністр замежных спраў Расіі Сяргей Ляўру ўзвіў у Брусалі, што Еўрасаоз аказвае цік на Мінск у пытанні прызнання незалежнасці адзеленых ад Грузіі дзяржаў. А ў панядзелак Лукашэнка настав сустэрні асацыя з прэзідэнтам Абхазіі Сяргеем Багапаш.

«Пасля набыцця незалежнасці звойсці спраўваў дадаецца. Мы будзем рады, што з узделам Беларусі ўдасце вырашыць большыя проблем, якіх існуюць у гэтым рэгіёне», — сказаў Аляксандар Лукашэнка, звязтаючыся да Багапаша.

У Краснай Паліні Лукашэнку не ўпісці мягчымасі і пакатаца на ліжках. Гэта ўжо трэці зімовы курорт, дзе спыняеца беларускі кіраўнік пяццам саракі.

Зміцер Панкавец

Беларусь запрошаная ва «Усходніе партнёрства»

20 сакавіка на саміце кіраўнікоў краін Еўрапейскага саюза ў Брусалі была зацвердждана праграма «Усходнія партнёрства». У лік шасці краін, на якія распаўсюдзілася праграма, чакана трапіла і Беларусь. Прычым, нашай краіне не высуваўся ўнікальны ўмовы. Таксама ва «Усходніе партнёрства» запрасілі Азербайджан, Арменію, Грузію, Малдову і Украіну.

Афіцыйна ў сілу праграма ўступіць 7 траўня на саміце ў Празе. Пытанне пра запрашэнне Лукашэнкі ў чэшскую сталіцу ўсё яшчэ аблікоўвалася.

Як адзначаеца ў Брусалі, галоўнай мэтай праграмы з'яўляецца ўзьгледненне гэтай шасцёркі краін у эканамічную, палітычную і стратэгічную

сферы ўпльываю Еўрасаозу.

У дзел Беларусі, Украіны і Малдовы ў праграме «Усходнія партнёрства» адкрывае перад краінамі перспектывы сабройства ў Еўрасаозе. Фактычна гэтыя краіны будуть валодаць тымі ж правамі, як Нарвегія, Ісландыя і Ліхтенштайн. Хіба што не будзе права голасу.

Галоўная выгада ад «Усходнія партнёрства» — ускосная, але гіганцкая. Гэта мягчымасі свабоднага гандлю з краінамі ЕС.

Краіны «Усходнія партнёрства» вайці таксама бязвізовым рэжымам — на індывідуальнай аснове. Зрэшты, далейшэ супрацоўніцтва залежыць ужо ад саміх краін. Некалі Беларусь уступала разам з Польшчай у праграму NATO «Партнёрства з дзея

міру». Аднак заходнія суседы ўжо дзесяць гадоў, як у паўночнаглантаным альянсе. Падобным чынам падзея могуць развівацца і зараз.

Афіцыйныя ўлады таксама вітаюць запрашэнне Беларусі ў праграму. Прэс-сакратар МЗС Андрэй Папоў адзначыў «недыскрынітацыйны характар прынятага рашэння».

А яшчэ ў той самы дзень кіраўнік Адміністрацыі прэзідэнта Уладзімір Макей склікаў да сабе ўсіх паслоў Еўрасаозу для аблікоўвання дзялінага ўзелу Беларусі ва «Усходнім партнёрстве». Як паведаміла афіцыйная кіраўніца, «быў аблікоўваних кандыдаты на пасады апошніх пакуль».

З Польшчай ў праграму «Партнёрства з дзея

Інтырыгі вакол «Белсату»

Агнешка Рымашэўская.

Роўна тыдзені ў статусе беспрацоўнай прафыла кіраўнічка незалежнай спадарожнікавага тэлеканала «Белсат» Агнешка Рымашэўская. У мінулы аўторак яна была нечакана звольнена з пасады, а на яе месца прызначана былая намесніца Beata Pałkiewicz.

Прэзідэнт ТВР Пётр Фарфал патримаў звыльненне Рымашэўскай тым, што яна «публічна ігнаравала рашэнні Рады, у тым ліку на сустэрнах соймавых камісіях, і выказавася на старонках прэсы без належнага ўзгаднення, якога патрабуе закон ад 2006 году».

Паводле нашай інфармацыі, змены кіраўніцтва былі прадыстраваныя найперш асаістычнай канфлікцамі з начальнічкай аўбяціць пра съехад з каналу пагулінны вядучы Павел Мажайка.

Ужо 24 сакавіка пастанова аб звыльненні Рымашэўскай была адкліканая. Сама Агнешка згэта пракаментавала новое прызначэнне: «Сітуацыя вярнулася да нармальнасці. Я думаю, што для такога рашэння было шмат аргументаў. Польськае Міністэрства замежных спраў ціснула на гэта, людзі, прэса».

З заявай у абарону Рымашэўскай выступіла і грамадская рады пры «Белсате» складзеная з беларускай інтэлігенцыі.

Кангрэс еўрапейскіх сілаў

У верасні павінен адбыцца Кангрэс еўрапейскіх сілаў.

Некалькі паседжаніяў аргкамітута па яго падрыхтоўцы ўжо праішлі ў Мінску. У працы Кангрэсу маюць узяць удзел Партыя БНФ,

«Малады фронт», БСДП (Народная грамада), «Хартыя-97», БХД. Таксама сирод імаверных удзельнікаў Рух за Свабоду і АГП. Аднак дзве апошнія структуры пакуль вычыкаюць. Цалкам імаверна, што на гэтым форуме будзе вылучаны кандыдат на прэзідэнты ад праўяропейскіх сілаў.

Машкевіч адхілены ад беларускіх спраў

Былы пасол Польшчы ў Беларусі Марыюш Машкевіч зняты з пасады намесніка дырэктара Усходняга дэпартаменту, куратора Беларусі ў польскім МЗС. На пасаду куратора Беларусі ў МЗС Польшчы прызначана Ганна Кацшэвіч.

Машкевіч быў прыхільнікам дыялогу з беларускімі ўладамі і адначасовага падтрымання цесных канктаў з беларускай інтэлігенцыяй.

СЦІСЛА

Чэкістай з нацыстамі параноўваць можна

а ўсё астайнае — экстремізм. Рэлакцыя часопісу ARCHE атрымала матывацыйную частку рашэння Маскоўскага раённага суду Бресту аб прызнанні аднаго з нумароў часопісу экстремісткім. Паводле рашэння суду Маскоўскага раёна гораду Бресту фраза «Саюзнікі — нацысты і цікіст — схіліліся над мапай» з артыкулу №7—8 ARCHE за мінулы год не ўтрымліває інфармацыі «з прыкметамі экстремісткай скіраванасці». Тры іншыя артыкулы з таго ж нумару, на палітычную тематику, паводле суду такую інфармацыю ўсё ж нясуць. Выданне будзе абскарджаць рашэнне.

Лукашэнка ўзнагародзі беларускім ордэнам «За службу Радзіме» расійскага афіцэра

18 сакавіка падпісаны ўказ аб узнагароджанні ордэнам «За службу Радзіме» I ступені генерала арміі інспектара Міністэрства абароны Расійскай Федэрациі Міхаіла Майсеева.

ЗП

Даляр ляціць уніз, еўра ўздымаецца ўсё вышэй

На мінульм тыдні цягучасе ўзмацненне даляра змянілася яго ж імклювым падзеннем.

За пару дзён амерыканская валюта страціла тое, што патрошки назапасіла за паўтара месіца. 2782 рублі — такія лічбы сустракаліся апошні раз у пачатку лютага.

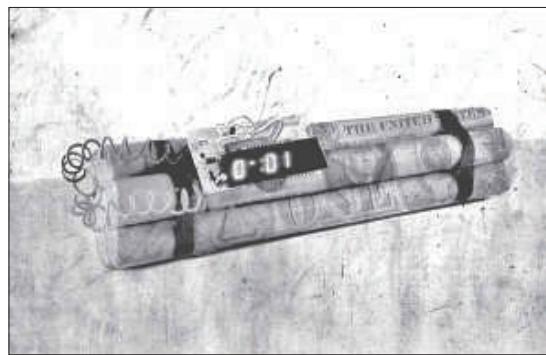
Што стаць за гэтым падзенем і чаго можна чакаць у найбліжэйшы час?

Галоўнай прычынай падзення курсу даляра сталася навіна пра закупку Федэральнай разервовай сістэмай ЗША (ФРС) дзяржаўных аблігацый на суму 300 мільярдаў даляраў. У апошні раз такія заходы Белы Дом рабіў у 1960-д. Дзяржава выкупала ў насељніцтва аблігацыі і расплачваеца за іх «жы-

вымі» далярамі. Граповая маса рэзка павялічваеца, што выклікае меншую плацежную здольнасць валоты. А кіраўнікі ФРС нават не спрабуюць яе падтрымаць. У той жа час яны маўчачы пра свае найбліжэйшыя планы, што выклікае япіч большае адчуванне няпэўнасці ў тых, хто трымае зберажэнні менавіта ў амерыканскай валюце.

Паколькі ў планах ураду Барака Абамы ўкіданне на рынок трэцяйна даляраў, то можна меркаваць, што даляр працягне падзенне. Гэта выгадна для амерыканскіх экспарцёраў, але падважвае статус даляра як асноўнай разервовай валюты.

На сустэрні міністэрства фінансаў і кіраўнікі нацыянальных банкаў 20 найбуйнейшых эканомік свету загучалі заклікі да стварэння новай сусветнай ва-

люты.

Міністры выказалі сумнёў на-конт перспектывы даляра, і ўслед за гэтым еўра сігнануў да недасяжных раней вышыні. 3812 рублёў — новы рэкорд для

беларускага рынку. Паляпшэнне бізнес-кімату ў Германіі падтрымлівала на мінульм тыдні курс еўра стабільна высокім.

З меркавання аналітыкаў «Форэкс-клубу», судносіны

між далярам і еўра, якія цяпер складаюць 1,36, у найбліжэйшы час павялічыцца да 1,37—1,40. Еўра ўжо знаходзіцца недалёка ад сваёй столі і хутка яго рост адносна іншых валют спыніцца.

Адно з магчымых дзеянняў Еўропы — пайсці шляхам амерыканцаў і пачаць выкупашць дзяржаўныя аблігацыі. Кіраўнікі еўрапейскай банкаўскай сістэмы пакуль ад эгата варыянту адмаўляюцца, але інвестары патрабуюць рашучых крокуў больш настойліва.

Беларусы прынялі новыя курсы без панікі. Са словаў супрацоўніка аднаго з філіялаў «Беларусбанку», чэртага з ахвотнымі здаць даляры і набыць еўра няма. «Некаторыя кліенты абираюцца, што із далярам іх падманулі, як раней з рублём».

Ягор Марціновіч

Канец афшораў ударыць па Беларусі

У 2008 годзе афшорныя Швейцарыя з Кіпрам займалі 2 і 4 месцы адпаведна па колькасці замежных інвестыцый у Беларусь.

Замежных інвестыцый, на якія так разлічваюць беларускія ўлады, можа паменіць, бо ў сцене зінкаюць афшорныя зоны. Міжтим менавіта з іх прыходзіла ліўнія долі капіталу ў постсавецкія краіны.

Швейцарыя, у якой сканцэнтравана 27% сусветных прыватных укладаў, згадлівае даваць інфармацыю іншым краінам пра нязлікніць падаткаў. Пра змякчэнне доступу да банкаўскай таемніцы заявілі таксама Аўстрый, Ліхтенштэйн, Андорра, такія ж заходы робяць Сінгапур і Гонконг.

Развітыя краіны выступаюць за скарачэнне колькасці афшорных зонаў. Яны спадзяюцца такім чынам зменшыць дэпіцит бюджету, павысіць падатковую нарадыходжанні. Вярнуць грошы са своеасаблівага падатковага раю — няпрастая за дача для любой дзяржавы. Сказаць, якія сумы маглі вывезіць з Беларусі айчынныя бізнесмэны, складана. Асноўная частка бізнесу сканцэнтравана ў руках дзяржавы, таму наўрад ці мільядры.

Тым не менш, менавіта зафішорных зонаў

ідзе вялікая частка інвестыцый у Беларусь.

Напрыклад, у 2007 годзе Швейцарыя займала ў рэйтингу найбуйнейшых беларускіх інвестараў трэцяе месца, Кіпр — пятае. Брытанскія Віргінскія астравы, якія спыніліся на адзінцаткай прыступы, уклалі ў нашу краіну больш за Польшу, Чэхію, Швецию.

Брытанскія Віргінскія астравы ўклалі ў нашу краіну больш за Польшу, Чэхію, Швецию.

У 2008 годзе Швейцарыя з Кіпрам выйшлі ўвогуле на 2 і 4 месцы адпаведна. З трэцятым Швейцарыя было ўкладзена 1,22 мільярда даляраў. Калі капітал пачне адток з гэтых краін, ім давацца спачатку як мінімум прынцып легалізацыю ў сябе на радзіме, што павінна замарудзіць інвестыцыі ў Беларусь.

ЯМ

Дзяржава гатова прадаваць зямлю ў прыватную ўласнасць інвестарам

Прыватныя інвестары атрымаюць зямлю ў прыватную ўласнасць пры будаўніцтве асабістых значных аблектаў.

Праект Міністэрства эканомікі ўдакладніе, што статус «значных» атрымаюць праекты інвестыцый, якія складаюць 150 мільёнаў еўра і больш. Для харчовай і лёгкай працымсловасці будзе дастаткові 50 мільёнаў еўра. Інвестарам будуть давацца падатковыя льготы, вызваленне ад выплаты пошлін на тэхнічнае абсталіванне і іншыя паўлігі.

У адрозненіе ад амбасадаў, якія могуць мец зямлю ў ўласнасці, на сёняня замежныя юрыдычныя асобы маюць право толькі арандаваць беларускую зямлю. Хутчэй за ўсё так і будзе, беларускія інвестары зможуць атрымаць зямлю ў прыватную ўласнасць, а замежныя — арандаваць на пэўны час. Скептыкі называюць, што ніхто не перашодзіць

дзяржаве неўзабаве аб'явіць нацыяналізацыю зямлі і забраць сабе рэалізаваныя праекты.

Згодна з наяўным зямельным кодэксам, перед продажам зямлі павінен праводзіцца аукцыён. Але «ў іншых выпадках, усталяваных прэзідэнтам», мажліва адступленне ад правілаў і магчымы продаж зямлі без аукцыёну. Відаць, краіна сутыкаецца з тым самым «іншым выпадкам».

У 1996 годзе на рэферэндуме вынісілася пытанне наконт продажу зямлі ў прыватную ўласнасць. Праўда, тады ішла гаворка менавіта пра землі для сельскай гаспадаркі. За ўядзеніе «вольнай без амежванняў купілі-продажу землі сельскай гаспадарчага прызначэння» прагала-савала толькі 15,35% выбарнікаў, «супраць» — 82,88%.

ЯМ

Апазіцыя прапануе сваю Антыхрызісную праграму

Яе галоўныя пункты — развязаць руکі прыватнай ініцыятыве і ўвесці рэжым эканоміі дзяржаўных грошай.

Апазіцыя раіць правесці дэюракратызацыю, адмовіцца ад дзяржаўнага планавання, стварыць у бюджэце Фонд антыхрызіснага разагавання. Пралануеца перадаць мясоцовым уладам магчымасць распаряджання падаткамі, сабранымі на сваёй тэрыторыі. Уядзенне рэжыму суцэльнай эканоміі ўключчае адмову ад будаўніцтва АЭС, аграгарадкоў, спартовых збудаванняў, скарачэнне расходаў на саму ўладу.

Акрамя гэтых папулісцкіх заходаў, праграма, распрацаваная пры ўдзеле найлепшых незалежных спецыялістаў, прадугледжвае шраг досыць канкрэтных мераў па стымуляванні прадукцыйнай працы і фінансавай дысцыпліні.

Сканчаеца ж праграма традыцыйнай пралановай: «улада павінна сысці ў адстаўку як мага хутчэй».

ЯМ

Сідорскі: Беларусь зацікаўлена ў актыўнейшай працы расійскага капіталу ў краіне

Аб гэтым заявіў Сяргей Сідорскі на сустэрні з міністрам фінансаў Расіі Аляксеем Кудрыным. Паводле Сідорскага, абліяркоўвацца продаж расійкам малакаперапрацоўчай працымловасці. «Сустроча прэзідэнту Беларусі і Расіі пашвердзіла рух у энергетычнай сферы, у частцы будаўніцтва беларускай АЭС», — сказаў таго, расійскія кампаніі цяпер вывучаюць пралановы беларускага

СЦІСЛА

боку па ўзаемадзеянні ў праектах нафтамічнага комплексу.

Кудрын не выключае ўгоды «своп» з Беларуссю

аналагічнай той, якая была праведзена паміж Беларуссю і Кітаем. Пра гэта заявіў міністр фінансаў Расіі Аляксей Кудрын.

Эміраты падвяялі

Інвестыцыйная кампанія з Эмірату адмовілася ад будаўніцтва лядовай араны «Чыжоўка». Лукашэнка марыў адкрыць «Чыжоўку» ў 2011 годзе.

Беларусь адмінілі экспартныя мытныя пошліны

Гэта будзе спрыяць прасоўванню айчынных тавараў на рынкі іншых краін. Паводле падлікі дзяржаўных фінансістак атрымлівацца, што адмена ўказу дазволіць беларускім прадпрыемствам вызваліць калія 3,5 мільёнаў даляраў.

Нафта даражэ зноў

Нестабільнасць даляра прымушае інвестараў шукаць альтэрнатыўныя сродкі ўкладання грошай. Нафта — адзін з такіх варыянтаў. Цяпер барэль каштует больш за 50 даляраў. **ЯМ; БЕЛТА, «Народная воля»**

Масква прагне раскрышыць «Усходняе партнёрства»

У суботу пад Сочы Мядзведзе і Лукашэнка абмяркоўвалі тое, пра што не паспелі пагутарыць (ці, хутчэй, не дамовіліся) дўвум днёмі раней ў Завідаве. Піша **Аляксандр Класкоўскі**.

«На замежнапалітычных аспектах, вядома, вельмі пажадана пагутарыць, каб не было ніякіх рознічтваний», — дэманстратрыўна засведчуў ляльніць Лукашэнка.

Насамрэч, траба думачы, ніякага жадання трымайце перад

маскоўскім таварышамі адказа

з еўрапейскіх справы ўсюгі не

было.

Воўкыку зразумела, што ўлучэнне Беларусі ў «Усходняе партнёрства» Маскве не пад ногі. Суботні «Коммерсанть» падае гэтую падзею пад красамоўным загалоўкам: «Еўрасаюз умішаўся ў саюзныя справы Расіі». Залес, так бы мовіць, на кананічную тэрыторыю.

«Тое, што «Усходніе партнёрства» ў пэўнай ступені мае антырасійскую скіраванасць, — гэта сакрэкт Полішынія», — кажа беларускі палітолаг Андрэй Фёдарав. Ён адзначае, што Крэмль сур'ёзна ўзўёў у абарону слабыя звёны новай праграммы ЕС — Малдову і асадліва Беларусь.

Аналітык лічыць вельмі імаверным, што мара Какойты з Багашамі збуждзеца ўжо на пачатку веснавай сесіі палаты прадстаўнікоў.

Паводле задумы Масквы, прызнанне Мінскам самаабвешчаных каўказскіх распушліў сапусе маліну ў яго дачыненнях з Бруслем, увальне

ладную лыжку дэлгю ў бочку «Усходніга партнёрства». Туды ж, не забывайма, запрасілі Грузію! Карапей, Лукашэнку не вышіштуць билет у Прагу, ён пакрыўліца — і пайшлопасхала. «Кому война, а кому мати родна».

Тым часам расійскі міністэр замежных справаў Даўроў у Бруслі зноў чыхвосцю чыліскага калегу Шварценберга (Чехія, нагадаю, старшыне ў ЕС).

Нашто, маўліў, той ставіць сувэрэнітэ Беларусі ультыматумы, каб не прызнавала Паўднёвую Асечню з Абхазій?

Дарэчы, аўтар гэтых радкоў таксама не надта разуме, чаму хітрамудрыя «сурасаюзскія» дзеячы так дубова паводзяць сабе акурат у тым пытанні, у якім беларускі афіцыйны краўнік падпаў пад найбольшы цік Масквы. Тым самым яны толькі распальваюць яе спартовыя інтарэс: даціснучы!

Еўропе куды слушней было бы найперш патрабаваць ад Лукашэнкі, каб адкручваў гайкі ўнутры краіны, дзе ён поўны гаспадар і дзе каліва лібералізацыі не такое ўжо і патрэзвае для сістэмы.

Калі ж Мінск упраэца рогам у пытанні мяшчэнскіх правінцый, то Масква прости закруціць кранік. У кабінетах ЕС не могуць не разумець гэтай форс-мажкорнасці для Лукашэнкі — і ўсё адно

педалююць тэму. Нашто? Каб потым яшчэ раз пачувацца як мыла з'ёшы?

Згадайма: перад восенскімі вібарамі дэлгубі: развіццё дачыненняў мажліва толькі пры ўмове, што парламент будзе абрани дэмакратычна, практысты. Атрымалі анучай па твары — выцерліся і... прыпынілі санкцыі супраць чыноўнікаў. Перад самітам 19—20 сакавіка таксама гучай рэфэрэн: болей реформаў і ўсё такое. Ніякіх саступак не дачакаліся — і ўсё адно ўлчылі «апошнюю дыктатуру» ю новых праект, бо гэта было ўжо запраграмавана.

Тым белой давядзенца выцерліся, калі пад Сочы Лукашэнку змусіўся ўжо ў найбліжэйшыя дні парадаваць Багаша ды Какойты. У Бруслі яны іншага выїсця, акрамя як

праглынць пігтулку.

Увогуле ж, кладучы руку на сэрца, неба на зямлю не ўпадзе. Пытанне мае сімвалічную, а не рэальну геапалітычную вагу. І потым, не сталі ж выкладаць з «Усходніга партнёрства» Азербайджан, дзе Але́у толькі што, лічы, аформіў сабе пажыццёвае цараванне!

Дарэчы, што да прызнання/непрызнання. Вось вам красамоўны працэс, што распачаўся днімі ў «мяккай падбрушыне» Еўропы. Сербія з Харватый рэзка з'яўліся ўлагоджваць стасункі, здавалася б, безнадейна сапсанаваны пасля таго, як летасць Заграб прызначаў Косава. Жыццё бывае сваё. Харватыя, дарэчы, паабіцаала Сербіі паспрыяць у набліженні да ЕС.

Дадамо: сам Еўрасаюз у

спрэчным косаўскім пытанні расколаты ў прародцы 22:5. Іспанія, напрыклад, сігната па горла сепаратызам баскаў і каталонцаў, катэгічна супраць прызнання Прышыні. І не цягнаюць жа еўрапейскія лідэры праз гэта адзін аднаго за чубы на сямітах! :)

Ну а тэму «Беларусь і прызнанне каўказскіх рэспублік» некаторыя дэячы Еўрасаюзу акцэнтуюць, як падаенца, яшчэ і таму, што за кошт гэтага можна эфектнай абалмалівайца ў вачах еўрапейскіх біоргераў, напалоханых леташнім вайной на Каўказе.

Звыш за тое, еўрапейскія палітыкі хапаюць за тое, што на паверхні, на вуснах абыватаяць, бо не маюць прадуманага спісу патрабаванняў да беларускага боку. Той самай дарожнай карты, пра якую яшчэ з восені дэлгубі аналітыкі.

Пра рэальнаяя выпінкі размоваў пад Сочы мы даведаемся найхутчай што праз некалькі дзён. Адно што без «рознічтваний», пра непакаданасць якіх заявіў Лукашэнка, у любым выпадку не абыдзеца і надалей.

Калі хочаце, менавіта на «рознічтваних» ён будзе ўсю свою палітыку манеўравання між Масквой і Бруслем.

І, рэзынкем спрагнаваць, не адмовіцца ад яе, нават калі ў пытанні мяшчэнскіх правінцый капітулое (што яшчэ не факт). Дарэчы, гэты прэзінг лішні раз паказвае яму, як важна мець еўрапейскі ты.

Еўропа ж магла бы болей тонка скарыстоўваць гэты інтарэс і болей прадумана выбіраць пункты, на якія варта дазванана, але сістэмна існунуць. Бог з імі, тымі каўказскімі справамі! Нам важней, каб нешта минялася ў Беларусі.

«Коммерсанть»: Расія многа хоча за працяг фінансавання Лукашэнкі

Расійская СМІ пагражают, што газ Беларусь увесць год будзе купляць па 210 далараў, а новы крэдыт улады не атрымаюць. З іншага боку,

Расія гатовая перадумаць узамен беларускай малакаперапрацоўкі і датарміновага «Белтрансгазу».

Нешта экстраардынарнае рыхтуеща ў адносінах Расіі і Беларусі. Іначай нашто быў бы ёж дэве незапланаваныя сустрэчы Дэмітрыя Мядзведзе і Аляксандра Лукашэнкі за тэлізію, спачатку тэлізіі маскоўскай рэзідэнцыі «Завідава», а пасля на лыжах у Сочы.

Блізкая да «Газпрому» маскоўская газета «Коммерсанть» піша, што за тры гадзіны зносаўнай (БЕЛТА) гаворыць пра сем гадзінай на Завідаве расійскуму боку ўдалося адгаварыць Лукашэнкі браць у Маскву крэдыт памерам 100 млн руб. (каля \$3,5 млрд), угаварыць яго плаціць \$210 за тысячу кубаметраў расійскага газу і, магчыма, прызначыць Абхазію і Паўднёвую Асечню.

Адзін з высоканастаўленых супрацоўнікаў аміністраціў прэзідэнта РФ у інтэрв'ю журналістам завіў: «Грошы, якія яны ад нас чакаюць, павінныя пайсці на выплаты пенсій, дапамогаў, карацай, на выкананне сацаставязанняў. Але нас зусім не цепыць, што беларускія ўлады займаліся папулізмам за наш кошт.

Думаю, ніякіх грошай мы ім не дамо». Вось гэта «дума» наводзіць на думку, што магчымасць атрыманыя грошы такі ёсць.

«Ці знаўшліся ў вас у выніку 100 млрд для Аляксандра Лукашэнкі? — папіціваліся журналісты ў міністру фінансаў Кудрынам на выхадзе з перамовай.

«Пытанне прадстаўлення Беларусі крэдыту вы-у-ча-ен-ца», — адказаў Кудрын.

Апошнія слова ён вымавіў па складах, не ўдакладніўшы, як доўга будзе разглядаць беларускую заяўку і ці будзе па ёй прынятае становічэсць рагашэнне ў выпадку прызнання Мінскам незалежнасці Абхазіі і Паўднёвой Асечні. Паведаміўшы напрыканцы, што РФ і Беларусь рыхтуюць дамову аб рублёўскіх разліках за энергетарскія сістэмы, Аляксей Кудрын адбыў у Маскву.

Як выясняецца, «Коммерсанть», у першым квартале гэтага году беларускія ўлады

зрабілі выгляд, што не заўважылі падвышэння кошту на газ з \$128 да \$210 за тысячу кубаметраў і аплатілі паставкі па ранейшым тарыфе. У выніку за два зімовыя месяцы Мінск стаў вінен «Газпрому» калі \$70 млн, што пачынала нерваваць расійскую манаполію. Аднак, як распавяў намеснік краўніка газавага кандырану Аляксандру Мядзведзеў, перамовы ў Завідаве вырашылі ўсё праблемы.

«Мы аб усім дамовіліся і знялі ўсе няўвязкі», — паведаміў Мядзведзеў.

Бакі ўмовіліся, што хуткім часам «Газпром» давядзе сваю частку ў братэрскім «Белтрансгазе» да абумоўленых 50% акцый (у студзені «Газпром» разлічыўся за чарговыя 12% і цяпер яму належыць 37,5%). Такім чынам, і газава пытанне пакуль можна лічыць закрытым.

Акрамя таго, як паведаміў «Коммерсанту» чыноўнік, які таксама

пабыў за зачыненым дзвярымі і які не пажадаў адкрыць сваё імя, на перамовах Масква падняла пытанне аб прыватызацыі расійскім капиталам малакаперапрацоўчых прадпрыемстваў Беларусі і амаль яго вырашыла. Працоўная група, якая складае спіс прывабных для расійскага бизнэсу аб'ектаў, можа прыступіць да працы ўжо ў пачатку красавіка. Больш за тое, літаралы на дніх у Мінск накіруеца Сечын, які абгаворыць там «сумесныя інвестыцыйныя праекты» ўжо ў нафтавай сферы.

Іншымі словамі, Аляксандру Лукашэнку ўжо ж пакінулі надзею. Апраудаеца яна ці не, шмат у чым залежыць ад таго, як пройдзе сезін беларускага «парламенту», якія пачынаюць 2 красавіка, на якую будзе вынесене пытанне Абхазіі і Асечні.

Нагадаем, што дагэтуль «незалежнасць» захопленых Масквой тэрыторый прызналі толькі Нікарагуа і рух «Хамас».

МБ, паводле «Коммерсант»

Мур: ЗША ў МВФ галасавалі супраць крэдыту Беларусі

— Нас прасілі пра выдачу крэдыту ў рамках двухбаковых адносін. Беручы пад увагу існуючы гаспадарчую сітуацыю, мы не выдаём двухбаковых крэдытаў. Як і ў выпадку з іншымі краінамі, мы паракамендавалі Беларусі з пытаннем пра крэдыт звярнуцца ў Міжнародны валютны фонд. Мы спадзіваліся, што крэдыт МВФ будзе прывязаны да структурных эканамічных реформаў у Беларусі. Паколькі мы не бачылі гэтых умоваў для выдачы крэдыту з боку МВФ. Злучаныя Штаты галасавалі супраць вылуччэння гэтага крэдыту. У нас няма права «вета», мы ўсяго толькі адна з краінай, якая бярэ ўдзел у галасаванні.

3 інтэрв'ю Charter97.org

Белтэст

«Нарэшце!» Гэта быў ці не першы водгук, які давялося прачытаць у інтэрнэце адразу пасля таго, як з пасады дырэктаркі «Белсату» была звольнена Агнешка Рамашэўская. Сітуацыю на «Белсаце» аналізуе Віталь Тарас.

На жаль, клічам «Нарэнце!» выչарпваеща змест вельмі значайнай часткі ананімных водгукуў на падзею. (Падобныя водгукі з'явіліся не толькі на сایце «Нашай Ніве», але і на іншых сайтах – радыё «Свабода», Хартыя-97 і г.д.)

Вось яшчэ некалькі – «Шэры, нецікавы канал», «Белсат» не глядзей і не буду глядзець, бо ён нікому не патрабовы». Цытую не даслоўна, але паводле сенсу.

Адзін з аўтараў водгукуў

абрусаецца, што больш за тузін яго знаёмыя працуюць у розных СМІ ў Польшчы замест таго, каб прыносіць карысць Беларусі.

Не буду ацэнваць дзеянні що выказвалі польскіх чыноўнікаў, у тым ліку, кіраўніцтва TVP, а таксама маўчанне МЗС, якое на трэх чвэрці фінансуе «Белсат».

Гэта справа польскіх палітыкаў.

Было бы дэйзуна прапакаць у

адсүтніці салідарнасці краіну,

дзе нарадзілася «Салідарнасць»,

якая адолела камуністычную

сістэму.

Многія больші цікавіць рэакцыя на падзею ў самой Беларусі.

Зразумела, негатыву, ці,

насамрэч, радасны водгук

(кітаптут – ура, у суседа карова

зходзіла) у белінцы не авбязякова

адлюстроўваюць грамадскую

думку ў поўной меры. Але

звернем увагу на то, што

наведнікі згаданыя вышынай сайтагу

ёсць на сённяшні дзень асноўнай

метавай аўтарытэрнай вішчанія

незалежнай беларускамоўнага

телеканалау.

Ці не ёсць?

Завышаныя чаканні

Адназначна адказаць на гэтае пытанніе складана, бо уражанне такое, што кіраўніцтва каналау так і не вызначылася пакуль, на

якую менавіта аўдыторыю ён вішчае. Сказаць, што «Белсат» разлічаны на ўсіх беларусаў – гэта ўсё адно што скажаць: ён вішчае ў пустечу. Насамрэч, гэта, канечне, не так. Вялікая колькасць музычных перадач з удзелам рок-музыкаў, а ў яшчэ большай ступені – удзел

маладых беларускіх журналістаў ва ўсіх перадачах сведчыць пра тое, што канал арыентуецца найперш на маладзь. Але выходитць, што не ўсім маладым гледачам у Беларусі гэта падабаецца. І гэта можна зразумець. Ад «Белсату» многія глядачы (і не толькі маладыя, што было б зразумелым) чакалі ледзве не рэвалюцыйнага прапрыву. Вось пачні

тэлебачанне з-за мяжы казаць прауду пра тое, што адбываецца ў Беларусі, і ўвесе народ выйдзе на вуліцы пічыльнымі радамі. Некаму, відаць, дагэтуль хочацца, каб так сталася. Але так не бывае і не мусіць быць. Не можа ніякое, нават самае суперсучаснае тэлебачанне ўнесці ў грамадскую свядомасць тое, чаго ўм ніяма, да чаго грамадства не гатава.

Пры канцы 1970-х – на пачатку 1980-х палікі прагна слухалі радыё «Свабодная Еўропа». Слухалі ў тым ліку і цяперашняга польскага сенатара Збігнева Рамашэўскага, аднаго з сівтарынікаў Камітэту абарони рабочых і незалежнага радыё «Салідарнасць», бацькі Агнешкі Рамашэўскай. Бо ў гэтым было грамадская патраба. Людзі прагнулі начуць вольнае слова.

Цяперашняе радыё і тэлебачанне працуе ва ўмовах жорсткай канкурэнцыі. Праз спадарожнік «Хотэй» можна глядзець не толькі «Белсат», але больш за

ЮЛІЯ ДАРАДЖКЕВІЧ

Стылістка робіць макіяж і падбірае віপратку вядучым. На фота – да эфіру рыхтуеца Аліна Коўшык.

тысячу розных каналаў, пераважна забуйальных. Дыў БТ намагаецца не адставаць ад іншых – паказвае часам даволі якаснае кіно, папулярныя тэлесерыялы, забіспечвае трансляцыі найболыш цікавых спартыўных спаборніцтваў. Гэта адпавядае густам і патрабам пераважнай большасці беларускіх гледачоў, і, дакладней сказаць, – спажыўцу тэлепрадукцыі. І гэта реальнаясць, якую нельзя не ўлічваць.

Шэсць гадзін па-беларуску

Ці слушна паступае «Белсат», калі паказвае тэлесерыялы кітапту «Элі Макбіл» ці «Ранч», які меў поспех у Польшчы? І так, і не. З аднаго боку, канал павінен прыцягваць і таго гледача, які аддае перавагу серыялам. Але ж ці вывучаць яго стваральнікі тэлеаўдыторыю

беларусі? І калі вывучаці, дыў ці ўлічваюць на канале перавагі і густы менавіта беларускіх гледачоў, большасці з якіх праблемы амерыканскіх юрыстаў, напрыклад, могуць падацца нясмешнымі і нават дэйнаватымі.

Вельмі спецыфічная аўдыторыя і ў дакументальнага кіно. З аднаго боку, на Захадзе гэта стала ўжо ўсеагульным трэндам – там дакументальныя фільмы, асабліва на грамадскім тэлебачанні, карыстаюцца вялікай папулярнасцю. У беларускага гледача ніяма пакуль такої звязкі. Да часам не хапае і сур'ёзнага прафесійнага адбору ў выбары дакументальных фільмаў. З'яўленне многіх фільмаў носіць выпадковы характар. Уражанне такое, што на тэлеканале ўзгоруле ніяма праграмнай палітыкі. Перадачы паміж сабой часта ніяк не стыкуюцца – ні паводле логікі, ні хада з дапамогай рубрик, якія б стваралі штодзённую структуру праграмы. Якія перадачы ідуць упершыню, а якія патураюцца ў троічніцаўты раз, недасвядчанаму гледачу даведаны немагчыма. А якая ж тэлепраграма без прэм'ерай і без іх наступнага амбэркаўвання ў студыі?

Але спынно пералік недахопаў. За той нядоўгі час, які канал існуе, з'явіліся ў яго, на мою думку, і даслічні. Па-першым, моян прыбаліў ў ўзроўні стваральнікі перадачы навінаў «Аб'ектыў». Геаграфія выпускаў становішча ўсё больш разнастайней. Большасць сюжэтаў рыхтуюцца аператыўна, усё больш наўпроставых уклюзійніяў, інтэрвью, аптынаніяў, каментароў. І гэта пры адсутніцай афіцыйнай акрэдытациі караспандэнтаў! А ў маладога вядоўцы Алеся Залейскага ягонаму ўмению трymацца ў кадры, задаваць

пытанні, весці інтэрв'ю адразу з некалькімі супразмоўцамі варта павучыцца, думаю, многім прафесіяналам старэйшага веку.

Альтэрнатывы ніяма

Ну, і нарэшце ёсьць адна найважнейшая перавага «Белсату». Гэта шэсць гадзін наўчання па-беларуску штодня. Не так важна нават, ці глядзіць нехта канал усе шэсць гадзін запар. Не скрят, што многія ўключают тэлевізор на ўвесе вечар і могуць слухаць яго як радыё, як фон, займаючыся хатнімі справамі, часам у суседнім пакоі. І вось гэты беларускі фон, канцкст дараога гаштуте. Ніводзін канал з тых, што ідуць ў Беларусі, не даслічні. Выпускі навінаў культуры на канале «Лад» ці навіны Мінскай вобласці ў разлік не ёдуть.

Фактычна, на сёння беларускамоўнага каналау «Белсат» праства ніяма альтэрнатывы. Што не назначае, што яго праграмы не траба ўдасканалаўцаць, як і якісць мовы, асаблівіць, пры перакладзе з замежных моваў.

Хацелася б, каб Назіральная рада каналау (сабры якой разгубіліся, атрымаўшы навіну пра зняццё, а пасля – вяртанне дырэктаркі), мела б надалей хоць нейкія реальныя паўнамоцтвы, а не была сходам «вясельных генералаў».

Аўтарыэт старыні Генадзя

Бураўкіна, іншых сяброў рады

стандата высокі, каб можна было

яго растрочаваць.

І тут мы віртаемся да пачатку размовы. Польскі бок, з трэтыорыі якога відзенца вішчанія, мае права, вядома, эканоміць на ўсім ліку і на вішчані для беларусаў. Але варта памятаць, што гісторыя незалежнай Беларусі незакінчыла сённяшнім днём, які будучыя яе адносіны з Польшчай.

Белсат займае ўсяго некалькі пакояў. Гэты – самы вялікі, у ім працуюць журналісты і запісваюць спартовыя навіны. На галоўным плане – вядучы «Аб'ектыву» Але́сь Зале́ўскі.

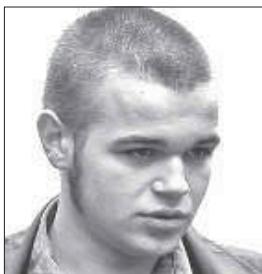
ЮЛІЯ ДАРАДЖКЕВІЧ

Пачнем усё з таго ж Арыцёма Дубскага. Пасял прысаду хлопец з'ехаў у родныя Аспіновічі. Займаўся раздрукоўкай і наборам тэкста. Пасял таго, як на хлопца завялі новую крымінальную справу за ўхіленне ад аблыцця пакарання, ён з'ехаў ва Украіну. У суседній краіне Дубскі прабыў толькі пару месяцоў. 13 лютага «маладафронтага» арыштавалі ў Го-

мелі, калі хлопец з'ехаў у Мінск на вулічную акцыю да Дня святога Валентына. З таго моманту Дубскі знаходзіцца за краткамі. С закавіні над ім ужо аблыцца адзін з двух запланаваных крымінальных судоў — па нібога скрадзенай сім'і. Справу закрылі, але Арыцёма не вызвалілі. Ціперэн чакае наступнага працэсу — паводле артыкулу 415 КК («Ухіленне ад аблыцця пакарання ў выгледзе аблекання волі»).

Паводле таго самага артыкулу крымінальная справа была заведзеная супраць аздынага нечлена сем'і ўдзельніка справы **Максіма Дацукі**. Праз свой узрост і адсутнасць мінскай пратэсцікі хлопец так і не змог

уладавацца на працу, таму фактчычна заніходзіўся падзілінам арыштам. З дому яму дазвалілася выхадзіць толькі на дзве гадзіны ў суткі — ад дзесцітай да дванаццатай ранды.

Вясной у Максіма пам'ер бачыла, таму яму часта даводзілася дапамагаць майстрам, якія працуе падпрымальнікай. Міліцыянты вынеслі Дацuku чальны папярэднікіні. Адну ноччу хлопец правеў у следчым ізаўтары, пасля чаго прокурор памяняў меру стрымання на падпіску аб нявыездзе. Калі пройдзе суд, яшча не вядомо. Паводле 415 артыкулу Дацuku патрэбжае да трах гадоў зневоленія.

Андрэй Кім аўтамы, хто быў асульжаны да зневоленія ў рамках «Працэсу чатырнаццаці». Ён атрымаў патрата году калоніі нібыта за ўзбрэшнікаў. Аднак аблыцца падпіслюніка ДАІ Сычова. Тэрмін актыўністкі выявіўся аблыцца ў бабруйскай турме, аблукль быў вызвалены 19 жніўня пад

«Працэс чатырнаццаці»: Дзе цяпер яго ўдзельнікі?

Арышт Арыцёма Дубскага ўзнай новую хвалю цікавасці да ўдзельнікаў «Працэсу чатырнаццаці». У красавіку, траўні і снежні летасці суд Цэнтральнага раёну сталіцы пакараў 14 маладзёжу за ўздел у падпрымальніцкай акцыі 10 студзеня. Большасць з іх (11 чалавек) былі асуджаныя да аблежавання волі без накіравання ва ўстановы адкрытага тыпу, так званай «хатнай хіміі», двое — да штрафаў, Андрэй Кім трапіў у калонію. Чым цяпер займаюцца маладзёны? Як склаўся іх лёс пасля прысаду?

Карэспандэнт «НН» паразмайляў з ўдзельнікамі «Працэсу чатырнаццаці».

ціскам заходніх краін.

Па вызваленні Андрэй не зменшыў свайго ўзделу ў палітычным жыцці, які можна ўбачыць амаль на кожнай акцыі апазіцыі. Таксама Андрэй стаў адным з сузаснавальнікаў Беларускай хрысціянскай домакратіі.

Аляксандр Баразенка таксама прасядзеў нейкі час у СІЗА на Вала-дарскага. Ён быў апошнім фігурантам падпрымальніцкай акцыі, што Баразенка з'яўляўся студэнтам першага курсу факультэту палітологіі Вроцлавскага ўніверсітэту. На суден прызначэнні не прыбыў з дзяржавай, але ўкастычнікі, адчуваючы нефікую віну перад сваімі паплечнікамі, Аляксандр добрахвотна з'явіўся да следчага. Паўтара месяца да суду ён правеў за

пагаемна трапіў разам з Франакам Вячоркам.

У лютым Міхаіл Пашкевіч узначаліў моладзёжэве крыло АПГ — «Маладыя дэмакраты». Літаральна на наступны дзень Міхаіл адмовіўся аднаўляць на гісторыку БДУ, адкупу які выключалі на запашнім курсе. Літаральна за некалькі тыдніў прадафору на аблежаванне волі ўніверсітэтскага адукацыйнага курсу.

Суддзя ўзымаў пасаду пракурора.

Улетку 2008 года Пашкевіч атрымаў пасаду пракурора ў мінскім аблебеччыні.

Міхаіл Субач працягвае займацца падпрымальніцкай дзеянасцю разам з жонкай.

«Грамадскую дзеянасць на дадзены момант аблежаванія ўніверсітэтскага курсу

з'яўляюцца ўжо ўсёлілі», — казаў Субач.

Алеся Стратыкову пашанцавала

ўжо пасля прысаду ўладкаванца на

працу па спецыяльнасці ў закрытыя

акцыянернае таварыства «ТВК».

Праз дзесяць замежнай эканамічнай дзеянасці, займаеца заўкупай

посуду за мажкі.

Літаральна на наступным тыдні ў

мине намічанца рабочая пасэдка ў

Турицы, каб працэсів перамовы з

партнёрамі. Пакуль не зразумела, ці

выступіць мене за мажку. Завёў ужо

ў міліцыю целую кіпу папер, можа, і

дазволіць», — казаў А.Стратыков.

Увогуле ж, у міліцыі хлопец адзнача-

чаеца разнаўдзіцы. Паніражанін

з'яўляўся на падпрымальніцкай «Скай-Форум».

«Працэс няўзяўся, але я пры

выхідзе да цяжкасці. Грамадскую дзея-

насці не ёсць», — казаў А.Баразенка.

Тэрмін ягонага пакарання скон-

чыцца першым, ужо напрыканцы

жніўня. Што будзе рабіць потым, яс-

насці яшчэ няма, бо не зразумела, ці

прымушуць яго наставіць

закону ў БСДП.

Алеся Чарнышоў працуе ў адным

грамадскім абляднанні, якое займаецца гуманітарнай дзеянасцю. «Звычайная «хімія», нічым не лепшае і не горшча, чым у астатніх, думаю», — казаў А.Чарнышоў. Проблемаў з міліцыяй у яго не было, на акцыі ходзіць першыччына.

«Адайны непрыемны момант, які адбываецца, дык гэта то, што даволяюць забраць дакументы з універсітэту. Летам паступіў на ўніверсітэт культуры на факультэт культуралогіі, але дёнае науучанне не прадугледжва-

ваним, працу, падтрымліваю сувязі з апазіцыйным расейскім аса-родзізмом, займаючыся па магчымасці беларускімі спраўамі», — казаў А.Бондар.

Таціана Цішкевіч цяпер науваеца-

ца па праграме Каліноўскага ў Акадэміі фізічнага выхавання ў Вроцлаве, на трэнера па конным спорце. У Беларусі Таціана вучылася на алагадчынай спецыяльнасці, але пасля зняволенія на Акредынія Цішкевіч адплыў з ВНУ.

«Думала пра магчымасць пасеха-вучыцца за мяжу на працу трах ме-сяцін, але вырашылася канчаткова толькі за два дні да ал'езду. За дзень да разглядзанія нашай гасцінай скры, не вытрымала. Не шкадую, што з'ехала, траба толькі пачаць. Першы час было вельмі цяжка, наставілі плакала, калі нехтала пачаць працу. Цяпер ужо стала лягчей», — казаў

Міхаіл Субач працягвае займацца падпрымальніцкай дзеянасцю разам з жонкай.

«Грамадскую дзеянасць на дадзены момант аблежаванія ўніверсітэтскага курсу

з'яўляюцца ўжо ўсёлілі», — казаў Субач.

Павел Вінаградаў працуе слеса-

рам на фірмі. «Праверак няма. Усё спакойна», — гаворыць хлопец.

Некаторыя ж фігуранты справы з'ехалі з краіны. Напрыклад, у Москву цікеры жыве **Аляксей Бондар**.

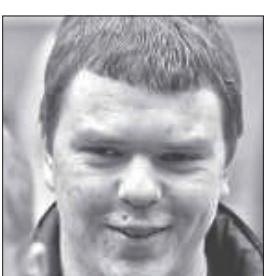
«Пасял прысаду ўжыці ўстотна змяніліся, бо траба было шукаць аф-

Ташкевіч. Звязацца з Міхаілам Крывавым не атрымалася. Паводле нашых звестак, хлопец з'ехаў працаўць у Ірландыю.

Таксама дзесяць ўдзельнікаў працэсу былі асуджаны да штрафаў — **Антон Койніш і Уладзімір Сяргеев**. Першы

цикеры пасаду адказнага скрэтаря «Моладзі БНФ», другі — займаеца стварэннем руху «Мадалда Беларусь», а таксама працуе токарем на МТЗ.

Зміцер Панкавец

200 чалавек пісалі беларускую дыктоўку ў Гродне

22 сакавіка ў Гродне прыйшла сімвалічна Агульнанацыянальная беларуская дыктоўка. Такія дыктоўкі ладзілі ўжо другі год, уздел у іх — сведчанне павагі да роднай мовы. Пісаць сабралася поўная зала ахвотных,

больш за 200 чалавек. Арганізавалі імпрэзу Таварыства беларускай школы і гарадзенскі Рух за свабоду, дыктавала Зінаіда Бандарэнка.

Хрысціна Марчук, фота аўтара

У якасці тэксту дыктоўкі арганізаторы выбрали ўрывак з твора Рыгора Барадуліна «У хнце на куце жыў Бог». Дыктуе Зінаіда Бандарэнка.

— «Чаму гэтая дарослыя так марудна пішуць?..» Традыцыйная стала прыходзіць на дыктоўку сем'ямі.

Немалая зала таварыства «Палоніка» ледзь умясціла ўсіх ахвотных, якіх было больш за 200.

Акцыя скончылася святочным тортом.

Жулікі запрашаюць ў Польшчу за 200 еўра

Тыя, хто купіў падробныя запрашенні, трапляюць у Польшчу пад суд.

Запрашенні польскіх працаўцаў сталі хадавымі таварам для бывалых прафесійнікаў, якія зацікаўлены ў працы на беларускі-польскай мяжы.

З 2007 года ў Польшчы дзеянічае спрошчаная працэдура часавага працаўладкавання для грамадзян з сумежных дзяржаў: Беларусі, Расіі, Украіны. Выхаддліўся людзі хутка зразумелі, што атрымаць шматразоўную працоўную візу стала прасцей, чым гасцявую, бо далёка не кожны мае сваю юрідическую агенцію ў Польшчы.

Пры падачы дакументаў на працоўную візу польскія дыпломаты патрабавалі ад замежнікаў толькі фармальны ліст працаўцаў аб прадстаўленні працоўнага месца. Ранейшое патрабаванне аб дазволе мясцовых уладаў адмінілі.

Гэтым фактам хутка скарысталіся прафесійныя грамадзіне, якія наладзілі новы від «бізнесу» — актыўна началі працевацца запрашенні польскіх працаўцаў. «Пущаўкі ў новае жыццё» сталі распаўсюджвацца ля польскіх консульстваў у Брэсце і Гродне. Цэны да-

Пражэктарпрысіхітлан: У крэысі Лукашэнка эканоміца на няньцы

У папулярнай праграмме расейскага ОРТ «амерікані» візіт беларускага лідэра з сынам у Ерэван. Вядучыя праGRAMMY — гумарысты Ургант, Цыкала і Светлакоў — зрабілі вынікову, што Лукашэнка ў крэысі эканоміца на няньцы, і назвалі яго вусатым нянем.

З праGRAMMY, паказанай у Беларусі на канале АНТ, жарт пра сына Лукашэнкі выразалі.

МВ

Яшчэ адзін «чорны спіс» У Віцебскай вобласці такі склалі з п'яніцай.

Уладаў Віцебшчыны прапанавалі складаць спісы тых, каму не трэба працаўляць алкагольныя напоі ў крамах. Спісы рыхтуюць участковыя.

Каб атрымаць «чорную метку», нецвіразом ачалавека дастаткова патрапіцца ноночкам на працоўны час. Такія меры ўжо дзеяюць у Пастаўскім і Докшыцкім раёнах.

ДГ

Арамнаў ашчадзіць для краіны 100 тысяч даляраў

Алімпійскі чэмпіён у цяжкай атлетыцы Андрэй Арамнав пазбуйнёны працэсійскі стыпендыі. Прычына — ДаІ двойчы лавіла спартсмена нецвіразом па рулём. Стыпендыя — 5 500 даляраў штотымесць — мела выплачвацца яму на працягу 2 гадоў. Агульная ўзнагарода Арамнава за алімпійскае золата магла скласці 240 тысяч даляраў. З іх 110 тысяч былі выплачаны адрэзу, непасрэдна за медаль.

ЯМ

СЦІСЛА

Гроши з «Вашего лото» выбілі праз суд

Кампанія Doberman Film за чатыры месцы 2007 года выйшла па замове латэрэй аўбём рекламных працаў на 100 млн. рублёў. Але грошай не атрымала.

Тады рекламная кампанія звязрнулася ў суд. Паводле решэння Гаспадарчага суда ў Мінску «Ваше лото» ціпер мусіць заплаціць па раёнах Doberman Film.

Студэнтаў навучаць эканоміцу

Новы спецкурс збіраюцца

увесці ва ўсіх беларускіх ВНУ. Студэнтам раскажуць, што трэба эканоміці, і навучыць правільна гэта рабіць. З такай прапановай выступае Міністэрства адукацыі.

Крымінальная справа супраць кіраўніцтва «Мінскэнэрга»

Службовыя асобы «Мінскэнэрга» працяглы час хавалі факты віялікіх стратыя электраенергіі ў перадавальных сетках і скажалі дзяржаўную статыстыку. Гэта высыветлілі супрацоўнікі галоўнага

ўпраўлення Міністэрства ўнутраных спраў па барацьбе з карупцыяй і эканамічнымі злачынствамі падчас канцролю рэциональнага захавання нарматываў энергаэфектыўнасці.

Перадаем на прайезд і марыхуану

Гомельскі кіроўца маршрутнай транспартнай пакараны на 8 год свабоды з канфіскацияй маёмаці. Гомельскі кіроўца маршрутнай транспартнай пакараны на 8 год свабоды з канфіскацияй маёмаці.

Барысаў Электронны, Ежедневнік

Генеральні дырэктор КУП «Гаррэмавтадор» Мінгарыканкаму» Іван Гур'яновіч шкадуе пра знос кіескай з прыпінкай грамадскага транспарту стаўніцы. Па яго словам, прыпінкі ціпер патрабуюць выдаць на падтрыманне чысціні. Раней прыбіралі гаспадары кіескай.

ДГ; ЯМ;

Барысаў Электронны, Ежедневнік

Монстр на Старожоўскай

Фірма «Трайпл» мае збудаваць у цэнтры Мінску гіганцкі даходны дом, які разбурыць мінскі краявід. Піша архітэктар Irap Байкоў.

У Мінску разнесліся весткі, што ў цэнтры гораду, на беразе Свіслачы — побач з Траецкім прадмесцем, неўзабаве пабудуюць вялізарны гмах — 23-павярховы жылы комплекс. Яго хочуць размісціць на маленкім лапіку зямлі — на тэрыторыі жылога кварталу паміж вуліцамі Максіма Багдановіча, Архітэктара Заборскага і Старожоўскай. Калі праект ажыццяўіцца, гмах будзе амаль у два з паловай разы вышэйшы за ўжо існуючы побач дотык жылы дом №8 па вуліцы Старожоўскай. У вінку жыхары кварталу будуть пазбаўлены паўнавартаснай дваровай прасторы, намога паменшыцца натуральная асветленасць памяшканняў кватэр.

Гэты праект, выкананы УП «ТМ Ладкіна А.А.», супрачыць усім распрацаваным і зацверджаным раней горада-будаўнічым канцепцыям ансамблевай забудовы цэнтра гораду. З'яўление на гэтай тэрыторыі комплексу такіх грандыёзных памераў яўна не да месца. Свой прамернай вышынай і масай гэты комплекс будзе прыгніцца і прыніжаць усё архітэктурае атажонне, што ўжо склалася. Гэты аб'ект будзе бачны з розных бакоў, а запраектаваны ён як нейкая архітэктурная шырма з адным парадным бокам, арыентаваным на помнік Пушкіну. У панараме, бачнай з плошчы Восьмага сакавіка і схілу Верхняга Гораду, ён будзе ўзвышацца над Траецкім прадмесцем у вельмі ніяўных ракурсах, што прыніясে вілікую шкоду абліччу забудовы. Вуліца Архітэктара Заборскага — своеасаблівая частка гісторычнай вулічнай сеткі, якая злучае прастору Траецкай гары з ландшафтом рабчай даіны, — фактычна ператворыцца ва ўнутрыквартальны праезд. Помнік Максіму Багдановічу будзе звернуты тварам не да адкрытай прасторы і ракі, а да дваровага фасаду вялізарнага жылога дому, несумаштабнага забудове вуліцы М.Багдановіча.

Жыхары кварталу нязгодныя з гэтым праектам, яны шукаюць дэйснай падтрымкі у розных інстанцыях. Яны заклапочаны не толькі сур'ёзным пагаршэннем умоваў пражывання, якое ім пагражае. Яны заклікаюць да раганструкцыі і добраўпрадакавання гэтай тэрыторыі з улікам яе гісторычнага мінуллага. Яны заклікаюць улічваць, што «гэты куток Старога Гораду на схіле Траецкай гары звязаны з імёнамі першай беларускай пісьменніцы Элаізы Пашкевіч (Цёткі); вядомага педагога,

прафесійнага фалькларыста, бібліяфіла і бібліографа Адама Багдановіча — бацькі Максіма Багдановіча, які нарадзіўся ў дому, што знаходзіўся на вул. Аляксандраўскай, 25 (цяпер вул. Багдановіча, 23а); журналіста Аляксандра Уласава і іншых». Жыхароў здзіўляе, што «на конкурснай аснове не было прапанавана праект, які б спалуччоў у сабе інтарэсы гораду і зберажэння гісторыка-культурных каштоўнасцяў». Жыхары кварталу падтрымліваюць рэалізацыю распрацаванага раней праекту ўзніклення дому Багдановічаў, што знаходзіўся на дваровай тэрыторыі кварталу, і стварэнне ў ім музею. Частку кварталу яны прапануюць ператварыць у мемарыяльны сквер, у якім бы да месца помнік Алайзе Пашкевіч. Усе гэтыя пропановы жыхароў даюць магчымасць стварыць годную цэнтру сталіцы выразную архітэктурно-ландшафтную кампазіцыю, якая ўзбагаціць прылеглую да ракі прастору.

Праект комплексу, распрацаваны УП «ТМ Ладкіна А.А.», узгоднены і ў Міністэрстве культуры, і ў Камітэце архітэктуры і горадабудаўніцтва, архітэктуры і добраўпрадакавання Мінгровыканкаму, хоць недапушчальнасць яго з'яўлення на гэтым месцы — рэч відавочная. Усе калегі-архітэктары, з якімі мне давялося сустрэцца ў апошні час, ліцаць менавіта так. Ніяма сумневу, што і тыя з архітэктараў, што ўзделнічалі ва ўзгадненнях праекту, гэта добра разумеюць.

Частка гісторычнай вулічнай сеткі, якая злучае прастору Траецкай гары з ландшафтом рабчай даіны, — фактычна ператворыцца ва ўнутрыквартальны праезд. Помнік Максіму Багдановічу будзе звернуты тварам не да адкрытай прасторы і ракі, а да дваровага фасаду вялізарнага жылога дому, несумаштабнага забудове вуліцы М.Багдановіча.

Нават на рэкламнай камп'ютэрнай выяве комплексу бачна, што гэты аб'ект непамерна вялікі для месца, дзе яго збіраюцца пабудаваць.

Бядя ў тым, што яны чыноўнікі не такога высокага статусу, каб не паддацца моцнаму ціску багатых інвестараў.

Цяпер, калі ва ўладальніку вялікіх грошай з'явілася магчымасць будаваць у Мінску высокімі дамамі для атрымання прыбылкай, яны імкніца размісціць свае пабудовы як наймага большых памераў на выпадковых месцах у самым цэнтры гораду — на плошчах пакуль не забудаваных ці з мінімальнымі зносамі наяўных пабудоваў. Перашкода такім імкненням — канцепцыя ансамблевай забудовы, якой кіраваліся дагэтуль пры праектаванні беларускія архітэктары. Але цяпер на замовы прыватных інвестараў распрацоўваецца шраг праектаў на прынадных месцах у парушэнне ансамблія, што ўжо склаліся. Фактычна гэта адмова ад самога прынцыпу ан-

ансамблевай забудовы, які быў адной з самых галоўных каштоўных адметнасцяў Мінска.

З'яўленне гэтага комплексу на Старожоўскай, ці хмаросіка ля Каstryчніцкай плошчы, ці высачэзных дамоў-цыліндраў на вуліцы Максіма Танка будзе прэцэдэнтам, які здыме ўсякія маральныя абавязкі паважаць створанае папярэднікамі і іх задумы. Мінск, гэты «мілы сэрцу горад мой», пачне хутка мяняцца стыхійна і стане падобны на многія гарады без архітэктурнага мінулага ў адстальных краінах. А можа, усё ж такі грамадства прачнецца і адчые калектывную адказнасць за лёс нашай сталіцы?

У Мінску ўжо многа разоў начынiali ламаць існуючae і пракройваць незавершаное. Пара ўжо спыніць гэтую недародчую традыцыю і пачаць па-еўрапейску зберагаць і паважліва драпацьваць тое каштоўнае, што мы цяпер маем.

Хто будзе

ТАА «Трайпл», якое належыць бізнесмену да беларускіх уладаў бізнесмену Юрыйу Чыжку (на **фота**), уладальніку мінскага футбольнага клубу «Дынама».

Што будзе

Жылы комплекс з будаванымі адміністрацыйнымі і гандлёвымі памяшканнямі і гаражам-стайнікай.

Хто спраектаваў

Той самы архітэктар Алег Ладкін, што, разам з Юрьевім Грыгор'евым, быў аўтарам праекту «Дому на набярэжнай» (вул. Старожоўская, 8).

Калі скончыць

Тэрміны будавання збудавання ўзведзены 2009 да сакавіка 2012 г.

Схематычная маштабная выява комплексу
сілуэту комплексу ўмантавана ў фотаздымак. Менавіта з гэтага ракурсу большасць мінчукі і гасцей сталіцы будуть бачыць гмах.

Культура хамства і даляра

«Маленкую Лілі апранаюць ад Армані і ў яе ўжо ёсьць упрыгожванні з брыльянтамі», — захапляеца папуллярная газета гісторый жыццёвага поспеху мінчанкі, якая выйшла замуж за прынца Дубай. Усё тан супер: прынц падарыў жонце трэцюю машыну — чорны джыл «Лэнд Ровэр». А малой у кальку Сайд падарыў залатыя з брыльянтамі зауважніцы. Отож ж яны ётэбя... Не пішуць, што брыльянты ад Армані ў таго прынца — у

выніку жорсткай эксплуатацыі працоўнікаў масаў у тых самых Эміратах. Там замежная арбайтэры гарбацица за капелікі, а ставіца да іх як да жывёлы. Не пішуць, што другім бокам вось гэтая ні Богу ні людзям не патэрбнае раскошы ёсьць галене мільёнам, смерць мільёнай дзяцей ад недадання, недагляда, хваробаў. А таксама марнаванне расурсаў Зямлі на джылі, што жлукціць бензін.

Раман Семянеңа, Мінск

Павевы лібералізацыі

Я працу ў інстытуце Акадэміі навук, у адным з навуковых інстытутаў у якасці навуковага супрацоўnika. Праца ў галіне біятэхнологіі. Назаву сябе Віктарам. Тоё, што ў Беларусі дайно

навязваць брыльянты, джылі і апранаць ад Армані як эму жыцця і мерку шчасця — гноясць і ёсьць прыкметай дробнага разуму. «Культура хамства і даляра», — так пра гэтую пісаў Янка Купала.

Хіба можа прадуктыўна працаца чалавек, якому паказваюць — ты пад каўпаком?

ленне да таго, што адбываецца. Адкрыта выказавася і буду выказавацца аб тым, што лічні ненормальным: аб цыцку

бесвядомі

бесчесні

Бяжы, Інтэрнэшнл, бяжы

Том Тыквер, аўтар мастацкай даганялкі «Бяжы, Лола, бяжы», зняў фільм, які пайгодаў таму ніхто б глядзець не стаў. Піша Павал Касюкевіч.

Дзіве што: ці мала фільмаў пра імпзтага і справядлівага агента «Інтэрполу», які выкryвае банкіраў, што аплялі сеткамі даўгой усе кірунны слайл свету? Адсунасця яснага хэн-энду бянтэжыла б таксама. А тут яшчэ гожая галоўная геранія займаеца з гожым галоўным героям выключна расследаваннем фінансавых маxінцыў.

Але, бач, пад чорным лесам спаткайся чорт з бесам — сусветны фінансавы крызіс. Крах фінансавых імперый у краінах, дзе паход у банк мала не штодзённая завядзеніца і досвед, — фільм міжволі прыцягваў увагу глядачоў і крітыкаў. Не так даўно «Інтэрнэшнл» нават адкрываў Берлінскі кінафестываль.

Вышыла нешта кшталту журнالісткага расследавання, а адсунасць гор задымленых трупаў і лужыні крывы ўпоравень з своечасовасцю тэмы толькі дадалі стужцы жаданай злавесніці ды інтыгроўніці. Памятаце італьянскі серыял «Спрут» пра бісцярнага камісара Катані? У «Інтэрнэшнле» нам яшчэ раз нагадываюць пра існаванне, цяпер захраслай у банках, поскудзі, хая не даюць рэцептту для адцінанія яшчэ пальцаў.

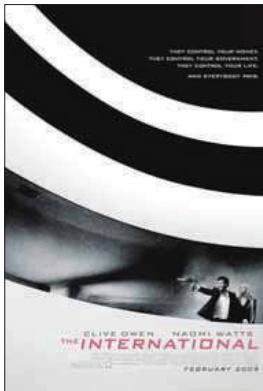
Тэорыя змовы ў ідэале выглядае так: дзесятак старцаў недзе ўе не вельмі слынным, але вельмі зацішным кутку вырашаюць лёс планеты.

У «Інтэрнэшнле» тая тэорыя выглядае больш разгорнутай і верагоднай: у змовы заангажа-

ваныя ўрады, палітычныя партыі і, вядома, банкіры. Яны не прадажныя — яны проста не могуць інакш.

Яны не хочуць гандляваць з боржыя, яны не хочуць сваіх кандыдатаў у парламенце. Усё, у чым яны зацікаўленыя, гэта, паводле словаў аднаго з герояў, «валадаць вашымі даўгамі». У «Інтэрнэшнле» закранутыя карані, але хіба не названыя імёны. І паліткарэктына, і «з сэнсам»: запэцаныя ўсе.

«Найлепшая кілбаса — гэта панчоха з грашымі». У Беларусі банкам троны з уласнай волі насыщу хіба пенсінеры. Тому фільм для нас не дужа актульны, але шчымлівая, упіверсалная струнка ў фільме адчуваеца. Прынамсі ў словах былога агента «Штазі», а ціпер начальніка аховы ў буйным банку, які вырашае супрацоўнічыца з «Інтэрполам»: «Гэта я не для сябе раблю, гэта для душы

свай». Адвечны выбар паміж сумленнем і самазахаваннем. Падрабязы апісваючы, як, выйшаўши за межы клеткі, ты ўсяго толькі патрапиш у яшчэ большую клетку, фільм увадначас цвердзіц, што ўсё адно гэты крок зрабіць трэба.

Чаму варта глядзець стужку «Інтэрнэшнл»

1. Дзеля панарамных эдынкаў Мілану (горад не самы бааты на помнікі ў Італіі, затое тамтэйшага школа і бетону хопіц на пад-«Еўропы». Не забудзьце пра апошнюю маркі машины ау кадры).

2. Дзеля новай клямкі расійскіх перакладчыкаў: неангламоўныя паводле сюжету людзі ў галівудскіх фільмах цілер гавораць па-расійску з разнастайнім акцэнтам: адны адчайна картаваць па-німецку, іншыя сляваюць з італьянскім санорам. Гучыць досьцьца пачешна.

3. Дзеля галоўнага актора Клайва Оўена. Ен адзін з тых актораў, якім чым неахайнейшыя, чым больш памятым, адмачнелымі і непаголенімі выглядаюць, тым ім лепей. А сюжэт пляжыца Клайва і не дзе яму пільнаваца распараць дні па поўнай праграме.

ДЫСКАГРАФІЯ

Стары Ольса

Дрыгула, БМА-груп, 2009

Зачаравацца гукамі ліры, жалейкі, дуды.

Цудоўны альбом любоўна рэканструяванага старадаўнага інструменталу. «Стары Ольса» мысліць глабальна (аснова альбому — «Полацкі сшытак»), дзеінчэ смела (музыка зрабіў ўласныя аранжыроўкі академічных твораў) ды яшчэ падае матэрый з такай уважненасцю, што нават абсалютна абынава да жыцці і творчасці пеўца Роя і Бакфарка чалавек можа зачаравацца гукамі ліры, жалейкі, дуды ды іншых інструментуў тых часоў. Альбом пачынаецца з энрэгетычнай кампазіцыі «Дрыгула», якая біцікам пасавала да саўніцтва якога баевіка (каб яшчэ ў рокавым варыянце запісці!). А фінальная песня была ё бада месца ў якім рэзейкі-жахалцы пра Дракулу (вторскі танец Drumul Dracului). Агулем альбом сыходзіцца тры пачаткі, таク уласцівыя музыцы «Ольсы» — рамантычнасць (як у танцы «Гальядра»), герайнасць (як у троку Paganoska) ды такая карочнама веселосць (развіціе твору Niamieś, напрыклад). «Стары Ольса» з той неспілглікай катэгорыі музыкаў, якія запісваюць альбомы на ўсё часы.

Дзмітры Смольскі

Подарок неба, Ковчег, 2009

Трэк «За Рогожской заставой» запісаны з прэзідэнцкім аркестрам.

Альбом-віртанне аднаго з стаўпой беларускай эстрады першай паловы 1990-х — беларускага дэ Бурга. Сва-

яком кампазітары ён не з'яўляецца, але кар'еру зрабіў не абы-якою. Коліс Смольскі спявав у гродзенскай рок-групі «Рада» замест Аляксея Шадзька, потым пайшоў на эстраду, трапіў у студыю «Сябрóў» і колікі гадоў яго твар не східзіў з экрану БТ. Праз немалы пераплынак артыст вырашыў вірнуцца на сцену. Рознае кажуць пра то, што з ім было ў гэты прамежак часу, але па сёлетнім дыску бачна, што Смольскі іншою мае сур'ёзныя намеры. Яго выдадзеная праграма складаецца з пераробленых на сучасныя лад «умы-умы» 1990-х з захаваннем той са-май драм-машынай аўры, новых песьен і дуэтў з зоркамі айчыннай поп-музыкі — Паплаўскай, Піхановічам, Грибайцай, Барабанчыкай, а трак «За Рогожскай заставой» запісаны з прэзідэнцкім аркестрам. У альбоме пераважае спакойная гітарная баладацца, бывае, гітара плача ну проста як у Сініга. Выканануць часам не хапае тэхнічных магчымасцяў, каб дасвесі кампазіцыю да ладу, бо пяякі яго папакрываюць у адсунасці музычнага густу. Няясна чаму на аздабленні эстрады для выкананія дыску было вырашана зэканоміць. Такое адчуванне, што гэта абавязковы ўмовядля айчыннага поп-прадукту.

Vincent

Пачатак, БМА-груп, 2008

Кожнае з яго тысячы словаў мае сэнс.

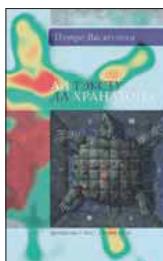
Гучная, самаўтвёрненая і аргументаваная заявадбітантата Vinsent'a, які калегаў-рэперу ў сваіх тэкстах не чапае, але мікрайкоў чытаць пасылкі даследнікі. Магутна падача, выдатнае адчуванне мелодыі, чысціцкая мова, неблагія тэксты Вінсента сформуляваў свой кірунок па трэку «Рэзэрвэнт» як «франдзія эстэтаў». Кожнае з яго тысячы словаў мае сэнс, таму гэтыя 15 трэкаў зусім не грузіць. Можа дурнаваты толькі чытанка «Валадар волі» — варта прадаць яе IQ48.). «Пачатак» зачароўвае і забірае ад самага пачатку і трымася да самага канца. Асаблівасць віржынаваў першынна трэкі па-добрау неровы і нахабны «Vincent рэзэрвэнт», пышнотон і драматычны «Альхадзіцца карабль» (яе на радыё, і дзеяцця будзе пілакаць пры першых яе гуках) і трэк з прэзідэнтам на маніфесте — «Я праціваю жыць» (кліп на яе пропаганіса). «Пачатак» смела можна ўспічаць у спіс найлепшых музычных працягў гэтага году. Будзем чакаць працягу.

Сяргей Будкін

НОВЫЯ КНІГІ ДАСЛАНЫЯ Ў РЭДАКЦЫЮ

Хто вы, Пятро Васючэнка?

Беларусыцька хіліца ў бок эсэсткі, а літаратуразнаўства ў сваю часу начала драйф у бок беларусыцькі. Пасля Генадзя Кіслёва, адкрывальника імян аўтара «Тараса на Парнасе», наука пра літаратуру ператварылася ў гістарычны дэтэктыв. Пасля Георгія Коласа, аўтара грунтоўных даследзін «Карані міфаў» пра твор-

Пятро Васючэнка. Ад тэксту да хранатопа. Мінск: «Галіфы», 2009, 195с., 300 ас.

часць і жыццё Янкі Купалы, — у пасхалагічны трымцэнні. Новая кніга «Ад тэксту да хранатопа» — працяг завадзёйні дэтэктывнага літаратурознаўства. Або літаратуразнаўчага дэтэктыву.

Хто вы, Пятро Васючэнка? Навукоўцы, да(следы), наизіральник або ўсё ж літаратар, (су)удзельнік, што цігаваў альтары алтара вышытальчаной і лютай багіні. Літаратуры?

Пятро Васючэнка выразае беларускіх класікаў са высклага, кашулы ды кумач, адраджэнскага і савецкага атакчнія ды змяншае іх постачы ў сусветны кантэкст. І неяк так раней не думалася, што аўтар містэрні «Лабірінты» Вацлаў Ластосаў жыв у адзін час з аўтарам яшчэ аднаго ментальна-га падарожніка Джайсам Джойсам, жывіўся з ім адным культурным патетрам, а класік беларускай пазэї Максім Багдановіч сябраў (прынамсі духоўна) з пазтамі-сімвалістамі, у дадатак пішучы пад эмроўным улівам «праклятага пазта» Поля Верлена.

Мемуары Алеся Петрашкевіча

Аўтару гістарычнай трагедыі «Прилакшак и чиноткі» пра свярдлівіні БНР, драматургу і пісьменніку, Алеся Петрашкевічу ёць што распавесі. Як відавочнік, які хлапчуком стаяў перед расстрэлам, калі немцы, по-мисцічы, скінуты на партызанам цыгнік, хацелі расстраляць жыхароў наўблі-

жэйшай вёсکі. Як сведку эпохі — рэзітар мінскага Інстытуту культуры і загадчык аддзелу культуры ЦК КПБ, ён якіх іншыя добра ведае суплётныя машэравскай палітыкі ў даныменні на культуре і беларусчыне. Як наўкуцу, аднаму з рэдактараў Беларускай савецкай энцыклапедыі, стваральніку ўнікальных, 140-томавых, книжнай серыі «Памяць», якая занатавала ванную хроніку ва ўсіх раёнах Беларусі.

Літаратуразнаўца Арсень Лілчыц Петрашкевічы ўспіміны адной з найлепшых кніг, што з'яўляліся ў беларускай мемуарыстыцы за апошнія гады. «Алеś Лявонавіч надта праўдзіў, реалістично перадаў атмасферу паславенін і машэравскай Беларусі. Падзеі грамадскага жыцця пададзеныя вельмі крытычна: чыноўнікі такі, якія яны ёсць, кам-самольскі рух — без прыхарашвенняў».

Лявон К.

Край за небакраем, або Беларуская Прусія

Дзе яшчэ ў Беларусі ёсьць такія горы? Дзе яшчэ так чуваць подых Балтыкі? Пра Сапоцкін, Свяцк і ваколіцы піша
Сяргей Харэўскі.

Сапоцкін знянацку адкрываеца з дарогі. Мястэчка ўсё ў лагчыне.

Беларусь не сканчаецца на Гроднені. І за Нёмамам людзі ёю.

На самым паўночным заходзе Беларусі, там, дзе заходзіць сонца, ёсьць сладунае мястачка Сапоцкін, што змясцілася ў кутку межаў трох дзяржаваў: Беларусі, Польшчы і Літвы. Сапоцкінскі край, паўночна-заходняя частка Гродзенскага раёну — унікальны рэгіён. Калі хочаце пабачыць маленъкую беларускую Польшчу — ездзьце туды. Там нарадзіліся лідэры абодвух саюзў палаіку Тадэвуш Гавін і Юзаф Лучнік і яшчэ эканаміст Яраслаў Раманчук.

Тут няма турыстыкай штурханіны. Дарогі тут выдатныя — шырокія і гладкія. І пустынныя. Во раней была памежная зона, якая ад гэтага году стала больш даступнай.

Адметны тут і клімат. Здаецца, прыслухаешся — і пачуеш гук балтыйскіх хвояў. Вечер з недалёкага мора дзыме ў тутэйшыя высачэзныя пагоркі, што на беларуское вока ўжо і горы.

Гэта адчувае кожны, хто пера-
яджае мост над віралыннай
рэчкай Ласоснай, ці, як яе тут
пышчотна называюць, — Ласа-
сянкай. Спачатку парабапал да-
рогі разлягаюцца неаглядныя
палі, што неўзабаве змяняюцца
стромымі пясчанымі градамі,
букатымі пагоркамі, зредчах па-
рослымі купамі маладога сасон-
ніку.

Часам з-за гары можна ўба-
чыць шпіль касцёлу альбо зям-
шэлы бетон немаведама ўжо
чылі — расійскіх, польскіх ці
ніемецкіх — фарту...

А за Сапоцкінам, абарап Чор-
нае Ганчы і Аўгустоўскага канала,
стайць дрымучы лес, што
нізыре пад калючи дрот і сы-
ходзіць за ўсё мяжы. Гэта
рэшткі былое Перстуньскае
пушчы. Тут, у пушчанскіх не-
трах, ёсьць цэль ружанец чы-
шыцкіх аэраў. Да ляснога возе-
ра Кавена, што па дарозе на Ка-
леты, можна і падысці. Да
іншых — самому не дабраца.

Гэты наш акраен, па падзелах
Рэчы Паспалітае, адышоў па-

чатковая да Пруссіі, а затым, у
выніку напалеонаўскіх кампа-
ніяў і дыпламатычных гульняў,
да Расіі. Але Сапоцкінчына не
трапіла наўпрост у Паўночна-
Захадні край, а ўваходзіла ў
расійскае Царства Польскае.
Таму царская ўлады так доўта

**Дзе яшчэ ў Беларусі можна
сядзець, звесіўши ногі,
на гары і глядзець уніз,
на стрэхі дамоў?**

трывали тут існаванне ўніяцкага
веравызнання. 9000 тутэйшых
грэка-каталікоў быў апошнімі
беларусамі-уніятамі. Па ўсёй
Беларусі Унія была скасаваная
ў 1840 г., але Сапоцкінчына аж
да 1875 г. ўваходзіла ў склад
Холмскай грэка-каталіцкай вы-
яцці і зберагала старажытныя
традицыі.

Дарога з Гродна на Сапоцкін
лляжыць праз Падлабенне, вялі-

лецішчы. Адамавіцкі касцёл
Унебаўзяцця Найсвяцейшай
Панны Марыі выдатна дагле-
джаны, як і тутэйшыя могілкі.
Наогул, закінутых ці занядба-
ных храмаў па гаты, заходні бок
Нёмаму, якім Тутэйшыя сэм
вялікіх парафій аўяднаны ў
Сапоцкінскі дэканат. А вось з
праваслаўных цэркvaў тут
толькі малы прыход у самім
Сапоцкіні. Такі вось вынік на-
прастое тутэйшай гісторыі.

У красавіку 1875 году і ў гэ-
тым краі была ліквідаваная
ўніяцкая царква. Вось што згад-
вае адзін са сведкаў тae эпохі:
«Толькі казакі нагайкай умаца-
валі там урадавую веру. (...) Пе-
рашкоду працы казакаў ставі
касцёл, а калі яго зачынілі, на-
род лёт у ім, і казакі блізі там
людзей, дваіх забілі, колькі¹
дзесяткаў страшна пакале-
чыл...»

Ад лета 1915 году і да 1919
Сапоцкінскі край быў акупава-
ны немецкімі войскамі і зноўку
далучаны наўпрост да Усходніх
Пруссіі. Аднак ад сярэдзіны
1919 году фактычна, а ў 1921
годзе і юрыдычна Сапоцкін-
чына была далучаная да Польшчы,*і* колішні ўніяцкі пе-
ратварыліся ў каталіцкі, абы не
быць праваслаўнымі.

Крыху далей, па іншы бок да-
рогі, між гораў прытулілася
вёска Перстунь. Як і паўсюль на
Сапоцкінчыне, на ліпітнія
віды адкрываюцца з дарогі, а
з блізкіх пагоркаў. Тутэйшы
храм Звеставання Панны
Марыі быў побудаваны пачат-
ковы ў 1848 менавіта як ўніяц-
кая царква, затым, пасля 1875,
перароблены ў праваслаўную, а
з 1919 году ўжо дзеіць як кас-
цёл. Што звонку, сваім ампір-
нымі характарам, што ў сярэдзі-
не, рэшткай царкоўнага ѿбрація,
гэты касцёл унікальны. І праўда,
дзе яшчэ ўбачыць у касцёле, за-
мест алтарнае скульптуры, ста-
ры іканастас?

Па другі бок дарогі на Са-
поцкін, за колькі кіламетраў, —
славуты Свяцк.

Тут знаходзіцца некалі шы-
коўны палаца-паркавы комплекс
Валовічаў, што быў побу-
даваны ў 1779 г. італьянскім
дойлідам Джузэпэ Сака. Аз-
дабленне палацу ў Свяцку цяг-

Сапоцкін

мястэчка ў Гродзенскім раёне. За 21 км да паўночнага
захаду ад Гродна, з якім злучана аўтамабільнай дарогай.
Цэнтр біялагічнага заказніку «Сапоцкінскі». Гасцініца. Дом
быту. Насельніцтва 1,4 тыс. чал. (2006).

**Сапоцкін вядомы з XVI ст. як мястэчка Гарадзенскага
павету Троцкага, з 1793 — Гарадзенскага ваеводства ВКЛ.
Меў герб — у блакітным полі срэбны вол з залатымі рагамі.
З 1795 у складзе Пруссіі, з 1807 — Варшаўскага**

**герцагства, з 1815 у складзе Царства Польскага Расійскай
імперыі.**

У 1915—1918 — зноў у складзе Германіі.

З 1921 — у Польшчы.

З 1939 — у БССР, цэнтр раёну Беластоцкай, з 1944 —
Гродзенскай вобл.

З 1959 — у Гродзенскім раёне. Касцёл, царква. На заходній
ускрайні мястэчка — помнік археалогіі, курганны магільнік (X—
XI стст.) Катализкія могілкі, старыя габрэйскія могілкі.

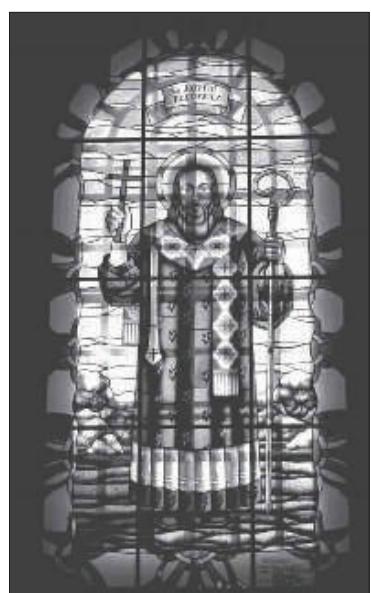
Пры дарозе
варты
агледзець ці
не апошні
мураваны
ўніяцкі храм у
Перстуні.
Затым ён быў
перароблены
на
«мураўёўку».
Цяпер гэта
касцёл
Звеставання
Панны Марыі,
але, што
унікальна,
пабудаваны
на ўсходні
манер, з
старым
іканастасам.

нулася паўстагоддзя. Асабліва ўражваў другі паверх, у дэкоры якога спалучаліся рысы як барока, так і класіцызму. А парк, спаўвіць каналамі і ставамі, даёня захоўвае рамантычную маліяўнічасць. Супярочлівы ўражанні. І захапленне і роспач.

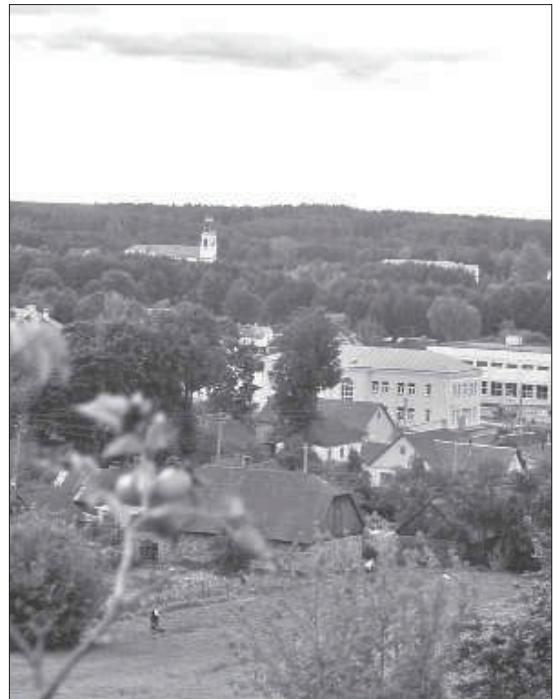
Але вось яшчэ адзін узорак, другі, ... з гары ўжо відаць Сапоцкін, што ляжыць у даліне. Адсюль ён увесць як на далоні. Адсюль відаць вялізарны туцьшы касцёл Святога Іасафата, што быў пабудаваны Валовічамі ў 1789 годзе, у часы панавання тут Пруссіі! Цяжка распавядадзь пра спаўдуны стан туцьшых справаў, грунтуючыся не на канфесійных міфах ці ідэалагічных штампах, а на гісторычных фактах і жывых сведчаннях. Перабудова касцёлу пад Праабражэнскі жаночы манастыр у 1890-я на праваслаўны лад змянілі выгляд. Манашкі ў пачатку 1915 году эвакуяваліся, і ў 1916 годзе касцёл быў вернуты гаспадарам. Храм у Сапоцкіне — рэдкі храм, што носіць імя Іасафата Кунцэвіча.

Сапоцкінскі касцёл Святога Іасафата усё будаваўся ў 1789 годзе: за прускім, расійскім, польскім часамі. Розныя эпохі надалі святыні непаўторны выгляд.

Святы Іасафат Кунцэвіч. Вітраж у сапоцкінскім касцёле.

Звесіўшы ногі з гары, можна ўдосталь наглядзеца і на панараму мястэчка, і на месцавы быт.

Вёска Калеты прытулілася ўжо ў самым куточку між межаў. Тут сканчаюцца дарогі. На цвінтары пры капліцы — брацкія магілы герояў і ахвяраў верасня 1939 года.

магілах — тэрыторыя сапоцкінскага дзіцячага садка. Засталіся яшчэ і царкоўныя прысады. Людзі ахвотна распавядают, што тут было раней, і абруаўніца, дзеяла чаго ж паставілі садок на костках.

Вакол Сапоцкіна — вялізарны пагоркі. Дзе яшчэ ў Беларусі можна сядзець, звесіўшы ногі, на гары і глядзець уніз, на страхі дамоў?

У 1939 годзе тут кіпелі страшныя бай. З аднаго боку нямецкія, з другога — савецкія войскі, атакні ў раёне Сапоцкіна шматтысяянную групоўку польскіх войск. Магілы жаўнеру ў сапоцкінскіх ваколіцах — сведчанне самай драматычнай старонкі мясцовай гісторыі.

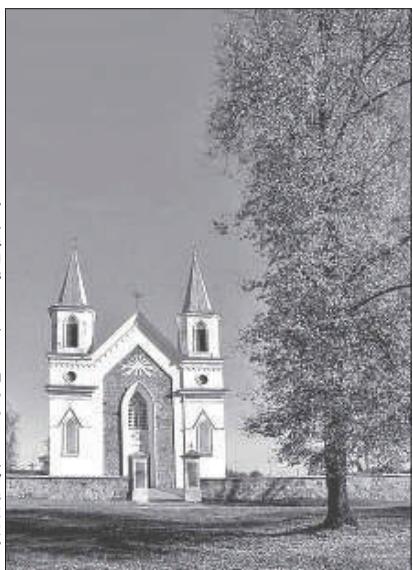
З канца таго векапомнага 1939 году Сапоцкін стаў раённым цэнтрам Белацоцкае вобласці Беларусі. Але ў 1944 г., гэтаксама рантоўна, траціну Сапоцкіншчыны аддалі Польшчы... Гэтак упершыню за ўсю свою аглядную старадаўнюю гісторыю гэты куток беларуское зямлі аказаўся разарваным на два кавалкі. Напамінам пра бурлівую і нялігкую гісторыю Сапоцкіншчыны засталіся храмы, старадаўнія руіны, курганы, раскіданыя сирод цёмных лясоў. У недалёкай вёсачцы Калеты, што прытынкулася ў самы куточку, між межаў, адна з найбольшых брацкіх магілаў 1939 году.

Тут, на гарах, засталіся таксама нейкія цыклапічныя падмуркі з агромістымі валуноў. Але адкуль яны — не дадуць рады распавесці нават людзі з суседніх хатагаў. Затое можна, нікога не пытаяючыся, удосталь паласавацца суніцамі, назіраць грыбоў, пацікаваць за пярэстымі казюркамі і надыхацца свежым горным паветрам. І глядзець, глядзець за дала... Вунь у тым баку, за лесам, — Польшча, а за той гарою — Літва.

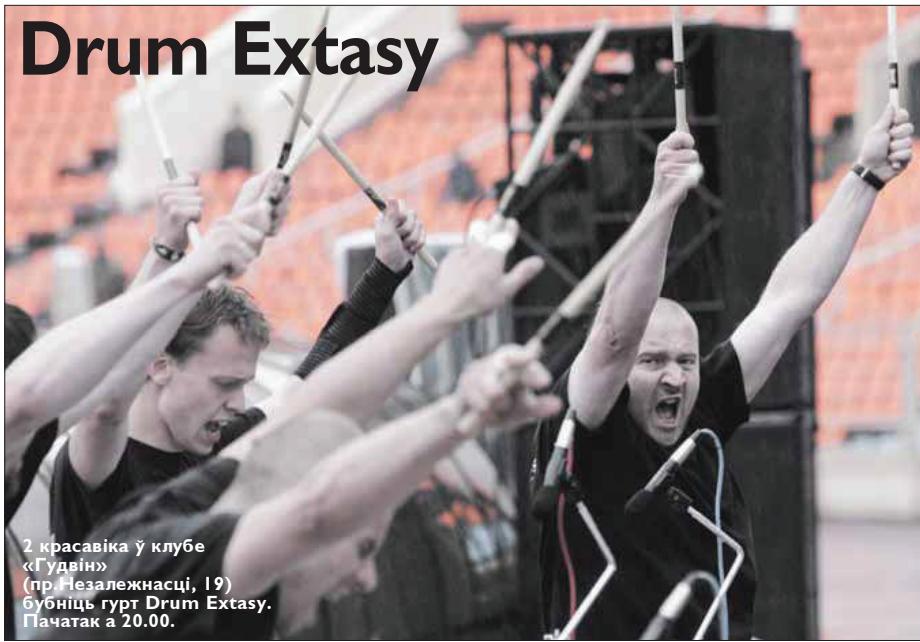
Вонкава моўны рэжым у Сапоцкіне — па месцавому падкрэслена расейскі. А вось назвы вуліцаў — падкрэслена новыя.

Вяртацца ў Гродна можна па іншай дарозе, праз Гожу, дзе акурат і пракаходзіла некалі пrusка-расійская мяжа. Каб пабачыць гоёны старасвецкі касцёл Пятра і Паўла ў адной з найстарэйшых каталіцкіх парафій у Беларусі.

Drum Extasy

2 красавіка ў клубе
«Гудвін»
(пр. Незалежнасці, 19)
буніць гурт Drum Extasy.
Пачатак а 20.00.

ІМПРЕЗЫ

Магія Венециянскага карнавалу

26 сакавіка ў «Гудвіне» (пр. Незалежнасці, 19) — венециянскі карнавал. Важчайшы артысты балету, оперы, музыки, артысты тэатру трукаў. Батлейка ў Мінску

28 сакавіка, у гонар Дня тэатру, у Доме творчасці дзяяцяў і моладзі (Адзінцоў, 10, 2 паверх, актавая зала 237) Уладзімір Кустаў і

кожны чацвер з 18.00 да 19.00 купіць книгу з рук сапраўднага беларускага літаратара. Або проста атрымаць ад пісьменніка аўтарытэтную падпісу, аўтограф, прости паглядзец. **26 сакавіка ў кнігарні** — Марыя Мартысевіч, пісьменніца, паэта, журнالістка і блогерка. Унікальная ва-

ленчага мастацтва да 29 сакавіка працуе выставка «Калаж. Асмабляж». Конструкцыя. Гэты праект падкреслівае блізкую юбілейную дату гісторыі калажу — яго стагоддзе.

Выставы ў Палацы мастацтва

У Палацы Мастацтва (Казлова, 3) працуе мемарыяльная выставка М.Чурабы, прымекраная да 95-годдзя з дня нараджэння мастака. Таксама можна ўбачыць персанальную выставу Наталіі Чорнагаловы, чые творы адзначаны сапраўднай экспрэсіяй і гарачым эзмерам, і У.Ткачанкі, на якой можна ўбачыць працы, створаны аўтарам яшчэ ў маладосці, а таксама з апошнія 10 гадоў. Асноўная маса работ мастака будзе паказвана ўпершынно.

«Графема» ў музее Янкі Купалы

Да 5 красавіка ў Літаратурным музее Янкі Купалы (Янкі Купалы, 4) працуе выставка «Графема». Гэта выставка мастака, у якім знайшлася месца для літар., словаў і слоў-вазлужнін. Яна ўліце з сібе калаж арт-праектаў некалькіх мастакоў, у кожных з якіх у той ці іншай форме, з той ці іншай мэтай прысутнічае текст. У выставе бяруць удзел Уладзімір Цэслер, Руслан Вашкевіч, Аляксей Лунёў, Аляксей Губараў, Міхаіл Гунін, Антаніна Слабодчыкава, Сяргей Кірушанка.

Мы бачым

У кінатэатры «Перамога» (Інтэрнацыянальная, 20) да 1 красавіка працуе фотавыставка «Мы бачым». Розныя аўтары — розныя стылі, настроі і жанры фатаграфіі. Мы бачым вакол сябе людзей, адчуваем іх настроі, мы бачым прыроду і горад, мы бачым сённяшні свет...

ТЭАТРЫ

26 сакавіка

Купалаўскі тэатр — «Ядвіга» Малая зала ім. Р.Шырмы — «Дзядзько»

Тэатр беларускай драматургіі — «Ціфер. Сеняя.. Назаўсёдзі...»

Тэатр ім. Горкага — «Бег»

27 сакавіка

Купалаўскі тэатр — Тэатральны капелюш

пан Скіргайла ладзяць спектакль «Здані з батлейнай скрыні», а пластычны «Тэатр без тлуму і пылы» паказаў спектакль «Сінна». Пачатак а 15.00. Уваход вольны. Даўедкі прац т.: (029) 666-31-27 (Уладзімір).

Гарэцкія чытанні

У Музеі гісторыі беларускай літаратуры (Багдановіча, 13) 9 красавіка адбывацца XVII Гарэцкія чытанні.

Марыя Мартысевіч
прадае книгі

Кнігарня Логівіна ў галерэі «Падземка» (пр. Незалежнасці, 43) працянуе

ВЫСТАВЫ

Адам Міцкевіч
на паштоўцы

У Музей гісторыі Вілійскай айчыннай вайны (Кастрычніцкая плошча) да 31 сакавіка працуе выставка «Адам Міцкевіч на паштоўках канца XIX — пачатку XX стагоддзя».

Алтарны жывапіс XVIII—XIX стагоддзяў

У Мастацкім музее (Леніна, 20) да 23 красавіка працуе выставка «Алтарны жывапіс Беларусі XVIII—XIX стагоддзяў». На выставе можна ўбачыць 33 творы рэлігійнага жывапісу Беларусі з фондаў музею, многія з якіх выстаўляюцца ўпершынно.

«Графема» ў музее Янкі Купалы

Да 5 красавіка ў Літаратурным музее Янкі Купалы (Янкі Купалы, 4) працуе выставка «Графема». Гэта выставка мастака, у якім знайшлася месца для літар., словаў і слоў-вазлужнін. Яна ўліце з сібе калаж арт-праектаў некалькіх мастакоў, у кожных з якіх у той ці іншай форме, з той ці іншай мэтай прысутнічае текст. У выставе бяруць удзел Уладзімір Цэслер, Руслан Вашкевіч, Аляксей Лунёў, Аляксей Губараў, Міхаіл Гунін, Антаніна Слабодчыкава, Сяргей Кірушанка.

Віліака вяселле

У PhotoGallery «Знятая» (пр. Незалежнасці, 13) да 10 красавіка працуе фотавыставка «Віліака вяселле».

Вальс цветак

У Музеі сучаснага выяўленчага мастацтва (пр. Незалежнасці, 47) да 11 красавіка працуе выставка аўтарскіх лялек і цацак «Вальс цветак».

Творы Леаніда Шчамялёва

У прыватных зборах У мастацкай галерэі Л.Шчамялёва (пр. Ракасоўская, 49) да 11 красавіка працуе выставка з серыі «Прыватная коллекция», прысвечаная новым творам Леаніда Шчамялёва.

Калаж. Асмабляж.

Конструкцыя
У Музеі сучаснага выяў-

ленчага мастацтва (пр. Незалежнасці, 19) да 11 красавіка працуе выставка «Горны танец» — Мікалай Аруцонав. Пачатак а 20.00.

КАНЦЭРТЫ

Расійская музыка пералому стагоддзяў

У Доме Ваньковіча (Інтэрнацыянальная, 33а) — канцэрт «Горны танец» — тела душа небесамі». У праграме — расійскія вакальні і фартэпіянальныя творы канца XIX і пачатку XX стагоддзяў.

Дзяржаўнаансамбль танцу

26 сакавіка ў к/з «Мінск» (Кастрычніцкая, 5) — канцэрт «Дзяржаўнаансамбль танцу «Сеняя! Залы», прымеркаваны да 50-годдзя ансамблю. Пачатак а 19-й.

III Nino

26 сакавіка ў «Рэактары» (Харужай, 27) выступае III Nino, гурт з ЗША лацінаамерыканскага паходжання. Ён лічыцца адным з найблізчых цікавых канцэртав альтэрнатыўнай сцэны, спалучае ў сваіх музыцы лацінаамерыканскія рытмы з нью-металам. Сляваючыя яны па-англійску, і па-іспанскі. Пачатак а 19-й.

Прысвячэнне Queen

29 сакавіка а 18-й у DA-club (П.Броўкі, 22) — канцэрт-прысвячэнне гурту Queen.

Тэатр беларускай драматургіі — «Калі скончыца вайна»

Музычны тэатр — «Рускі фантом»

Тэатр оперы і балету — «Карміна Бурана», «Балеро»

жажба»

Музычны тэатр — «Бядэрса»

Кітаправіцтва імя Горкага — «Дзядзька сон»

Тэатр оперы і балету — «Карміна Бурана», «Балеро»

28 сакавіка ў клубе «Дэжавю» (Валадзько, 6) — гурт «Палац» з програмай «Танцыць і пісаць»

Тэатр ім. Горкага — «Бег»

30 сакавіка

Купалаўскі тэатр — «Я не пакіну цібё...»

Купалаўскі тэатр — «Альесіна-віно» (Малая сцэна)

Музычны тэатр — «Прыгоды брэменскіх мышак»

Тэатр лялек — «Піні Доўгаплан-чах»

К/з «Мінск» — «Залатая казка»

Тэатр юнага гледача — «Сястра Рудзічка»

Цырк-Шапіто — «Легенды сусветнага цырку»

Тэатр ім. Горкага — «Бег»

31 сакавіка

Купалаўскі тэатр — «Большым дажджом»

Тэатр лялек — «М'ядадзір»

Тэатр ім. Горкага — «Я веру ў гараскісці»

Заранкі і Янкі»

Музычны тэатр — «Айбаліт-2002»

Музычны тэатр — «Даратэя»

Тэатр юнага гледача — «Шаўкунок»

Тэатр беларускай драматургіі — «Каласы пад сярпом твайні»

4 красавіка

Купалаўскі тэатр — «Макбет»

Купалаўскі тэатр — «Прыгоды Заранкі і Янкі»

Музычны тэатр — «Айбаліт-2002»

Музычны тэатр — «Даратэя»

Тэатр юнага гледача — «Шаўкунок»

Тэатр беларускай драматургіі — «Каласы пад сярпом твайні»

5 красавіка

Купалаўскі тэатр — «Кім»

Купалаўскі тэатр — «Прыгоды Заранкі і Янкі»

Музычны тэатр — «Залатое куранія»

Музычны тэатр — «Бабкі бунт»

Тэатр оперы і балету — «Беласенежа сіенному»

Палац Рэспублікі — тэатр звязку «Куточ дзядулі Дурава»

Тэатр беларускай драматургіі — «Каласы пад сярпом твайні»

КІНО НА ВЫХОДНЫЯ

«Ларга Уінч: Пачатак»

Ларга Уінч: Пачатак (Largo Winch)
Францыя, 2008, каліровы, 108 хв.

Рэжысёр: Жэрому Саль

Жанр: Прыгода

Адзнака: 6 (з 10)

Ларга Уінч — сіратка, якога ўсынавіў мільядэр.

Пакуль тата катаецца на яхце — і гіне пры загадкавых абставінках, Ларга вандруе па Бразілі, выратоўвае пекінскую дзяўчынку і бе́цца з паліцы. Але цяпер ён — начадзак фінансавае імперыі — і шмат хто хаеў бы пабавіцца ўдзелі.

Ларга прыме выкладкі.

Карціна Жэрому Саль — лёгкая французская стужка, непалітэркантна-буржуйская, з офіснымі гламурамі, мажардомамі і мільядарамі, стэрэotypicalнымі забойствамі — і хіпунай фрызурай, якая пасуе для высокіх прыёмаў.

Калі мы сходзіце на карціну — не пашкадуєце. Калі мы пралупіцце яе — нікто вас за гэта не напракне.

Андрэй Расінскі

тэлепраграма

«Белсат»: тэлепраграма на 30 сакавіка—5 красавіка

«Белсат» — гэта незалежны беларускі спадарожнікавы тэлеканал

30 сакавіка, панядзелак

- 18.00 Аб'ектыў (навіны)
- 18.10 «Ранч», серыя, 19 серыя
- 19.00 «Гісторыя пад знакам Пагоні» (пазнавальна праграма)
- 19.05 «Галерэя Ады», дак. фільм, рэж. Уладзімір Колас, 2007 г., Беларусь
- 20.05 Тыдэн з радыё «Свабода»
- 20.40 «Еўрапейскі саюз без сакрэтай», 4 серыя
- 21.00 Аб'ектыў (навіны, галоўны выпуск)
- 21.20 «Без рэтушы»: «Пасля бомбы», эпартаж, 2009 г., Польша
- Гадчас свята незалежнасці Рэспублікі Беларусь, 3 ліпеня 2008 г., непадалёк ад прэзідэнта Александра Лукашэнкі выбухнула бомба. Увесе свет пасля лабачыў спакойнага, разважлівага «бацьку», які на месцы выбуху давё парады ратаўнікам, як дапамагаць параненым, кансультаваў міліцыянтаў, сучышаў паярпельных. Афіцыйная пралаганда трубіла пра кансангідацію ўсяго народу вакол правадыра.
- Эпартаж пачынаецца паказам архіўных фотаздымкаў з месца выбуху. Ноч, машины «хуткай дапамогі» ды мілицы, ляжаць параненыя, Лукашэнка ў белым гарнітуры — у цэнтры падзеі. Раніца пачынаецца першымі склюкаваннямі на конці таго, хто і што зрабіў. Вінцук Вячорка, адзін з кіраўнікоў Партыі БНФ, патэржджае, што юлады могуць выкарыстаць выбух для расправы з апазіцыяй. Александар Лукашэнкі падчас вайсковага параду на лініі Сталіна дадае: «Гэта гінды. І мы ім пазакручаем шрубы на ілбах!»
- Сярод дзесяткі арыштаваных — актыўныя ўжо няйснай арганізаціі «Белы легіён». Чаму арысты начали з іх, можна здагадацца: яны засяёды былі палітычнымі апанентамі Лукашэнкі і гучна казалі пра гэта. У эпартажы гаворыцца пра іх утрыманне пад вартою, пра допыты, якім яны там падлеглі. Ці бялія яны, што дзеляла палітычную гульню ў афіцыйна выставяць авбінавацічнэ ў здзясленінні тварыстычнага агута, ці спадзяваліся хуткага вяртання на волю?
- З моманту здарэння мінула нямала часу. Нягледзячы на шырокамаштабныя акцыі, арысты, масавыя допыты жыхароў сталіцы, паваленную дактыласканію мужчынскага насельніцтва краіны — вінаватых так і не знайшлі. Ці ўдалося што-небудзь даведацца? Ці гэта была чарговая скепулыцьця ўладаў, якія мела месца раней у Віцебску? Гэтыя пытанні сталі прадметам журналістскага расследавання, пра ведзеня аўтарам эпартажу.
- 21.40 «Цалупа, како хошча», камедыя, рэж. Мішэль Блан, 2002 г., Францыя—Брытанія—Італія.
- 23.25 «Элі Макбіл», тэлесерыял: IV сезон, 6 серыя
- 00.10 Аб'ектыў (навіны)

31 сакавіка, аўторак

- 18.00 Аб'ектыў (навіны)
- 18.10 «Элі Макбіл», тэлесерыял: IV сезон, 6 серыя
- 18.55 «Язда», маст. фільм, рэж. Ян Сверак, 1994 г., Чехія.
- 20.30 Minsk-Mixt—2008: ч. 3. Канцэрт гурту Dali
- 20.40 Рэальная гаспадарка (эканамічна праграма)
- 21.00 Аб'ектыў (навіны, галоўны выпуск)
- 21.15 «Блізкая гісторыя. Іншы погляд»: «Ноч з генералам», дак. фільм, рэж. Мар'я Змарз—Качановіч, 2001 г., Канада
- Кожны год у дзень абвешчання ў Польшчы ваенага становішча пад вонамі дому генерала Аўгустаўская забіраюцца дэманстранты. Для іх генерал — дыктатар, забойца. Што ён адчуюваў, пра што думав той ночы — з 12 на 13 снежня 1981 году?
- 22.05 Еўропа сёння: тэлечасопіс каналу «Німецкая хвала»
- 22.30 «Без рэтушы»: «Гастарбайтэр», дак. фільм, рэж. Сяргей Ісаакаў, 2009 г., Беларусь
- Віктар Трацякоў — беларускі гастарбайтэр, якіх цяпер сотні тысячнай. Кожныя некалькі месяцаў ён пакідае сваю

хату ў Оршы і ездзе ў Расію «на шабаш-ку», бо мусіць карміць сям'ю. Па колькіх месяцах вяртэцца дадому, дзе нікай працы для яго так і не знаходзіцца. Адпачыўшы са сваёй сям'ёю, праз колькі тыдні ў місію вяртэцца ў Расію.

У Маскве, «городзе вялікіх магчымасцяў», шмат каго з беларусаў чакае толькі статус гастарбайтстра — працоўніка другога гатунку, які згаджаецца на неафіцыйнае працаўладкаванне, на адсутнасць медычнай дапамогі, на штодзённую пагрозу ашуканства і рабункі. Але яны шчасливыя, бо зарабляюць больш за сваіх колегаў у Беларусі. Частку матрызлы аўтар зняў праста на аб'ектах расійскае сталіцы.

23.05 «Элі Макбіл», тэлесерыял: IV сезон, 7 серыя

23.50 «Калыханка» ад Сашы і Сірохы (гумарыстычна праграма)

00.00 Аб'ектыў (навіны)

1 красавіка, серада

- 18.00 Аб'ектыў (навіны)
- 18.10 «Элі Макбіл», тэлесерыял: IV сезон, 7 серыя
- 18.55 «Рэвалюцыя, якой не было», дак. фільм, рэж. Алена Палуніна, 2008 г., Эстонія
- 20.30 Праект «Будучыня»: навукова-папулярны агляд тэлеканалу «Німецкая хвала»
- 21.00 Аб'ектыў (навіны, галоўны выпуск)
- 21.15 Эрпарцёр (публіцыстычна праграма)
- 21.45 Госць «Белсату»: Павел Мажэйка размаўляе з вядомым экспертом ды палітыкамі на найбольш актуальнай і гарачай тэмі
- 22.05 «Гісторыя пад знакам Пагоні» (пазнавальна праграма)
- 22.10 Форум (ток-шоу): Школьная рэформа: эксперыменты на дзесяцях.
- 23.00 «Мент», дэтэктыўны серыял, 23 серыя
- 23.45 «Калыханка» ад Сашы і Сірохы (гумарыстычна праграма)
- 00.00 Аб'ектыў (навіны)

2 красавіка, чацвер

- 18.00 Аб'ектыў (навіны)
- 18.10 «Мент», дэтэктыўны серыял, 23 серыя
- 18.55 YoLife! (молодзевая праграма)
- 19.15 «Еўрапейскі саюз без сакрэтай», 4 серыя
- 19.30 Беларусы ў Польшчы
- 19.45 Кружэлка (сувесцьная музыка)
- 20.20 «Блізкая гісторыя. Іншы погляд»: «Першы дзень», дак. фільм, рэж. Марцін Саўтэр, 2008 г., Польша
- 20.45 Кінастужка (агляд кінарэйкі)
- 21.00 Аб'ектыў (навіны, галоўны выпуск)
- 21.15 Сальда (эканамічна праграма)
- 21.30 На колах: аўтамабільны агляд тэлеканалу «Німецкая хвала»
- 22.00 Інтарнайты выбіраюць
- 22.50 «Мент», дэтэктыўны серыял, 24 серыя
- 23.30 З архіву Jazz Jamboree, ч. 2: «Рэй Чарлз»
- 00.00 Аб'ектыў (навіны)

3 красавіка, пятніца

- 18.00 Аб'ектыў (навіны)
- 18.10 «Мент», дэтэктыўны серыял, 24 серыя
- 18.50 «Цяжкі», дак. фільм, рэж. Мікола Бандарук, 2007 г., Украіна
- 19.10 Праект «Будучыня»: навукова-папулярны агляд тэлеканалу «Німецкая хвала»
- 19.40 Хто ёсьць кім?: Igor Неўпакоев
- 19.55 «Навала», дак. фільм, 2007 г., Беларусь
- 20.25 Кухня (музычная праграма)
- 20.45 Паштоўка з Вільні (праграма пра Беларусь у Літве)
- 21.00 Аб'ектыў (навіны, галоўны выпуск)
- 21.15 Госць «Белсату»: Павел Мажэйка размаўляе з вядомым экспертом ды палітыкамі на найбольш актуальнай і гарачай тэмі
- 21.35 «Парнаграфія», маст. фільм, рэж. Ян Якуб Кольскі, 2003 г., Польша
- Экранізацыя аповесці Вітальда Гамбровіча.

23.30 «На поўных абаротах», серыял, 3 серыя

- 00.00 Аб'ектыў (навіны)

юцу па Джымі...

23.50 «Бульбаны», мультсерыял

- 00.00 Аб'ектыў (навіны)

4 красавіка, субота

- 18.00 Аб'ектыў (навіны)

5 красавіка, нядзеля

- 18.10 Тыдэн з радыё «Свабода»
- 18.40 «Транзіт», дак. фільм, рэж. Джоан Рычардан, 2008 г., Румынія
- Як змянілася Румынія пасля 1989?: Аўтар аналізу падзеі нідаўній гісторыі праз прызму здарэнняў, што адбыліся з яго сяմ'ёю, вымушанай іміграваць. Шмат што змянілася за гэтыя часы, але па-ранейшаму Румынія — для аўтара гэта найперш лінія, што луцьчы гарады Тынішашара—Клюж-Напока—Яш, звязаныя ў адно лёсам ягонам сям'ем, — нагадвае транзітную тэртырію. У старыніці тут праходзілі рымскія легіёны; потым былі стагодзінны аўстрыйскага і венгерскага панавання; наразі глыткі свободы ў міжваенны час, а пасля зноў навязанчанасць у віхуры фашысцікага, камуністычнага і сен-нішнага ліхамацца. Гэтае пачуцьцё «транзітніці», няпэўнасці, неакрэсленасці вычуваецца ў спалученні помнікаў рымскай эпохі ды новазбудаваных палацоў са шклі і бетону, традыцыйнага праваслаўя і новага філософіі стажывання, у алагадзені, знеслуплені ды зноў усвялені старых герояў. Узгэтым — уся Румынія з яе стракатаю мінуўшчынаю і цяпершыні.
- 19.15 На колах: аўтамабільны агляд тэлеканалу «Німецкая хвала»
- 19.40 Канцэрт гурту N.R.M., ч. I
- 20.40 Маю права (прававая праграма)
- 21.00 Аб'ектыў (навіны, галоўны выпуск)
- 21.15 «Невядомая Беларусь»: «Дзень «Ч», Версія», дак. фільм, рэж. Леанід Міндлін, 2009 г., Беларусь, ч. 2
- 21.50 Еўропа сёння: тэлечасопіс каналу «Німецкая хвала»
- 22.20 Суботні сеанс: «Выніку», маст. фільм, рэж. Тэрэнс М. О'Кіф, 1998 г., Канада.
- Амаль год таму на «Форуме» упершыню ўзніялі тэму масавага п'янства ў Беларусі. Аўтары засцрэдзіліся на медычна-бялягічных і маральна-этычных аспектах гэтай з'явы. Праз год зноў вяртаемся да гэтай тэмі, аднак разглядаем яе як сацыяльна-палітычную проблему. У 2008 г. беларусы выпілі рэкордную колькасць алкаголю: 12,4 л чистага спірту на чалавека. Калі не лічыць дзяцей і людзей стагодзінага віку, а таксама неўпітчыхых, выхадціц, што астатнія беларусы ўлілі ў сябе больш за 30 лі алкаголю на чалавека. Гэта афіцыйныя звесткі, агучаныя міністрам аховы здароўя Васілем Жарком на паседжанні Савету Міністраў. Вядома, з акцызы дзяржавы ўзімку атрымлівае дадатковыя грошовыя ўпілі. Аднак ці не лагічна ўзтварыць, што здарэнне імігненна атрымліваюць інфармацыю... бандыты — ад свайго ча-лавека ў паліцыі — і першымі прыезджа-

ЛЕВЫМ ВОКАМ

Асцярожна, акультызм!

Строгая сакрэтнасць, якой супраджаеца правядзенне Дзён цвярозасці, будзе мець плён толькі тады, калі ўсталюеца жорсткі кантроль за экстрасэнсамі — асобамі, якія могуць чытаць думкі іншых людзей. Фельетон **Лёліка Ушкіна.**

Цэлы тыдзень на сцяне Дома культуры мястечка Н. вісёй яскравы плакат: «Прыехаў друй — дыпламаваны выпускнік манастыру Шаалін, любімы вучані Чумакі з Коперфільда, магістр магіі. У праграме — адкрыціе трэцяга вока, зняціе ўроکаў, падыпісанне заробкаў, сеанс адначасовай гульні ў «Спартлато» і «Ваша лато». Толькі адзін выступ у нашым райцэнтры!» Зала была поўная. Згасла свячло, паднялася заслонка. З-за неё з'явіўся экстрасэнс — мужчына сярдніх гадоў з зачосам на лысіні. І пачаўся сеансмагнетызму. Першай на сцену, як звычайна, выскочыла пенсіянка: няма рады на жукоў, апанавалі соткі. «Для магнетызу няма нічога немагчымага, — заяўві экстрасэнс і некалькім

адточкамі пасамі зарадзіў станоўчай энергіяй відро дусту. — Пырскайце раз на дзен, і як руکой здыме!» Наступным быў мясцовы настаўнік фізкультуры, узяўнены, што яго суроцылі. «Прасцей не бывае! — адгукнуўся маг. — Лічыце, што ўроکаў ужо няма! Здымайа з вас урокі ў «Б», і 5 «А», а таксама паралелі 10 і 11 класаў. Застаецца паўстаўкі!»

Наставнік спрабаваў пратэставаць, што не тых ўроکі знялі, але яго сцягнулі з сцэны нецірлівія наступнікі.

Выход наступнага просбіта выклікала ў зале заўважнае напружданне.

— А слабо прачытаць, што думае начальнік міліцыі? — недаверліва скрыўшыся на экстрасэнса шчачністы суб'ект.

Маг напружиўся, аж пачыранеў, і выдаў іншым, глухім начальніцкім голасам: «Я т-табе пачытаю, т-ты ў міне на сутках вуліцу 17 верасня да першага снегу месці будзем».

Цікавы скочыў за кулісі і схаваўся ў пажарную скрыню з пяском.

На зале пракаціўся выдых распаравання: «Не ведае...»

— Ну добра, — пачуўся голас з месца. — А што думае начальнік абласной міліцыі?

Маг засядраўдзіўся:

— Заходжу ў аблывакам. Ага, вось яго прыватнае поле... Спрабую наладзіць спрытычны канал, дэкадзірую флюіды... Ёсць! — Ну! — напружылася зала.

— Начальнік правярае графік зняція адбіткаў пальцаў у наведнікаў ясельных і дашкольных установаў!

Зала зноў распаравана ўздыхнула.

— Гэта ёсць ладна, — голас з залы аж трымцеў ад рагушасці. — А вось думкі яшчэ вышэйшай міліцыйскай шышкі вам ні за што не адгадаць!

Прыхільнік канцепцыі Блавацкай і Штайнера не хачеў дэмантраваць слабінку. У абсалютнай цішы, якая павіслала з ўзала ДК, загучаў яго маналог:

— Так, мы ў Мінску, заходзім у Міністэрства, ага, вось прыватнае поле аднаго высокага чыноўніка. Спрабую наладзіць спрытычны канал, дэкадзірую флюіды. Ёсць! Цяпер

супрацоўнік міністэрства змагаецца са сном і прагай сысці ў адпачынек. Ён герайчна стварае сацыяльна-психалагічны партрэт сярднестатыстычнага спажыўца соку «Садочак»... Паралельна думае што цепчы...

— Не тое! — сарваўся на істэрку голас з залы. — Пра што яшчэ ён думае?

— Ага, ён думае прызначыць дзень цвярозасці на, на... пачакайце мне трохі заміночаў электроды, якія вылучае планета Венера. Ага, бачу! Наступны Дзень цвярозасці будзе...»

Уся зала ахнула і падалася наперад.

— Стаяць! — з-пад столі спусцілі чалавекі-павукі ў чорнай форме. «Ляжыць!» — паклалі яны экстрасэнса на падлогу і зварнуліся да залы: «Сядзець!»

Бедалага-маг не ўлічыў, што канал сувязі, які ён адкрыў, быў двухбаковы. Міліцыйскі чын, адчужшы нетыповавае варушэнне ў галаве, адразу выклікаў опергрупу.

Публіка маўчала ў захапленні перад магчымасцямі эзатрэчных практик.

ЖАРТ

* * *

— Спадар презідэнт, у многіх нашых грамадзянаў узінка пытанне з нагоды некалькіх ваших паездак на гарналаўжныя курорты ў розныя краіны ў час крызісу. Хіба кіраўнік дзяржавы не павінен паказаць прыклад эканоміі?

— Ведаеце, я яшчэ раз паўтару, што крызісу ў нас няма. А што тычыцца майго адпачынку, то ѿвіце: грымне крызіс, а я стомлены?

belmy.info

ПРЫВАТНЫЯ АБВЕСТКІ

СПЛАЧВАННІ

Шчыра спачувае **Тамара Мацкевіч**, якая стаціла маці. Цікак, калі бацькі сышлі аднай за адным. Тамара, мы ўсе падзяляем тваё гора. Трымайся. Сябры, калегі — настайникі

Выкаваем спачуванні **Ліўрон Юр'евіч** з прычыны смрті брата. Ліўрон, трывайся! У цябе ёсць на каго аблепіцца абодва бацькіні. Сабры

КУПЛЮ

Куплю за сімвалічны кошт даічкі (непрыщэпленыя сцяці) цытуровыя. Вялізныя экзампліяры абміняю на культурную чаранкі. Сяргей (г. Мінск). Тел.: 126-90-18, graj@mail.ru

БЕЛАРУСКАМОЎНІСАДОК

Шаноўным бацькі! Запрашаем детак 3—4 гадоў у беларускамоўную группу ў дыцячы садок №570 (буль. Чайлыкі, 8, мікрарэн Сухарэва). Тел. (029) 935-73-99 (Дар'я). Сабралася ўжо 12 даічак, запрашаем яшчэ трох — усюго для групты трэба 15.

КНІГІ

Шукаю 26—27 і 29—30 нумары «Нашай Нівы» за 1997 год. Т.: 227-43-70, 247-50-52, (029) 262-12-93. Марыя

КВАТАРЭ

Здам кватру з мебляй на працяглы тэрмін. Таніна! Для беларускамоўных яшчэ танней! Т.: (029) 757-94-07

ПРАЦА

Выкладнік ВНУ дапаможа падрыхтавацца да напісання і цэнтрализаваных тэстуў па англійскай мове. Т.: (029) 557-05-05 (Мінск)

«НН» СТО ГАДОЎ З ВАМИ

Параф'яна, Віленская губ., Вілейска-га пав. Калі нас з'явіліся нейкія незнаймыя людзі, што радзяць мужыкам ехаць на заработкаў у Сіцылію — туды, дзе нядаўна было землятрасенне і дзе разбурыйся датла горад Месіна. Яны даюць на першы погляд быццам і добрую цену — 40 рублёў на месец. Але хто знае варункі ў Сіцыліі, той ведае, што 40 рублёў у месец на сваіх харчах вельмі малая цена і што тамашнім работнікам плацяць разы ў тры болей. На дарогу назад яны грошай не даюць — а пехатой не вернешся. Сіеражыцца, мужыкі, бо пасля вінаваці будзеце толькі самі сябе!

Наша Ніва. №12. 1909

Наша Ніва

незалежная газета

заснаваная ў 1906, адноўлена ў 1991

галоўныя рэдактары «Нашай Нівы»:

З. Вольскі (1906), А. Ульянов (1906—1911),

Янка Купала (1914—1915), А. Гайдукевіч,

У. Знамероўскі (1920). С. Дубаўцэ (1991—2000).

сакратары редакцый:

Наставікі Башкінскія

шоф-редактар А. Дзінько

галоўны рэдактар А. Дзінько

настасцікі С. Дубаўцэ

С. Дубаўцэ

заславальнік С. Дубаўцэ

газеты «Наша Ніва»

выдаець Грамадское прадпрыемства «Сіеражыцца»

АДРАС ДЛЯ ДОПІСАЙ:

220050, Мінск, а/c 537

Tel/fax: (017) 284-73-29, 8-029-613-32-32,

8-029-707-73-29.

E-mail: nn@nn.by

On-line: www.nn.by

© НАША НІВА. Ставіцца на ўсе «Наша Ніва» аўтары. 12 лапс фарматам А2 6 арк. зд. Друкія РУП «Беларускі Літаратура». Фон друкія. Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Радыкальна на кікініцы за замест рэдакцыйных абвестак. Гавядзінне аб регистрацыі перыядичнага выдання №581 ад 14 сакавіка 2007 г., выдадзенне Міністэрства інформацыі Распублиі Беларусь. Юр'ёвічы, адрес: 220010, г. Мінск, пр. Ракасоўскага, 102-71. РРР 30122080014 у Мінскім ААТ «Белвестбіблія», Мінск, код 764.

Наклад 5520. Газета выдаецца 48 разоў на год.

Нумар падпісны ў друк 23.00 24.03.2009.

Зніка № 1592. ISSN 1819-1614

Рэдакцыйны адрас: Ракасоўскага, 102-71.

Ціна дамоўнай.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

97718191610089 0912

Каму вясна, а каму — хана...